

Erdey Ferenc
Az engesztelés szentje
Elmélkedések magyarországi engesztelő Szent
Margitról

Mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Erdey Ferenc
Az engesztelés szentje
Elmélkedések magyarországi engesztelő Szent Margitról

Lelkiélet kiskönyvei

Nihil obstat.
Carolus Szitkey
Soc. Sal., censor dioecesanus.

Imprimatur. No 1849/1945
Vacii, die 29-a Julii 1945.
Josephus Episcopus.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1946-ban jelent meg a Szalézi Művek kiadásában, a *Lelkiélet kiskönyvei* sorozat 62. köteteként.

A könyvet Lindmayer Kati vitte számítógépbe.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék	3
Engesztelő Lelkigyermekeimnek!	4
Az engesztelés szentje.....	5
1. Az engesztelés tüze lobban.....	5
2. Engesztelő Szent Margit.....	6
3. Borítsa lángba a világot	8
Az engesztelés példaképe.....	9
1. Engesztelő áldozat.....	9
2. Életáldozat	10
2. Hősi áldozat	12
Az engesztelés hősi áldozata	14
1. Az idő rövid	14
2. Hősi engesztelés	15
3. Önkéntes élettörvény	16
Az engesztelés iskolájában.....	18
A kereszt engesztelő útján.....	23
A tisztaság áldozata.....	28

Engesztelő Lelkigyermekeimnek!

A legnehezebb időkben, a legviharosabb megpróbáltatások napjaiban száll hozzátok lelkeim. Hosszú időn át hirdetem nektek az engesztelés nagy programját! Lankadatlanul serkentettelek benneteket az engesztelés áldozatára. Sürgettek az idők! Előre éreztük azokat a súlyos megpróbáltatásokat és szenvedéseket, melyeket bűneink miatt annyira megérdemeltünk. Most már, mikor mindez utolért, csendben visszagondolunk ezekre a nagy engesztelő napokra. Kevesen engeszteltek! Sokan ellenük fordultak! Az idők azonban mindent igazoltak! Isten keze járt itt és mindenki megtanulta, hogy mily kemények Isten ítéletei!

Mégsem esünk kétségbe! Sőt most még jobban engesztelésre buzdulunk, mert most már megtanultuk a történések mozzanataiból is kiolvasni Isten akaratát. Most még jobban kell engesztelnünk! Még buzgóbban kell a paténára helyezni áldozatainkat! Mert most még jobban kihívják a bűnök Isten büntetését. Nem okultak az emberek! Nem tértek még Istenhez a bűnösök! Ezért kell még tovább is engesztelnünk! Isten akarja! Isten erre hívott minket is a kegyelem indításával!

Ez adta a gondolatot, hogy az Engesztelés Művének, ahogyan az engesztelő mozgalom testet öltött, most már külső formát is adjunk. S e munkánk közben kellett az Engesztelés Művének védőszentet választani. A szentek sorában igaz, mi elsősorban a Szűzanya védőszárnyai alá helyezkedünk. Hiszen a mai idők engesztelését egészen reá bízta a Gondviselés. De aztán kívülről kellett még valakit, mint védőszentünket megjelölni. Ki lehet más, mint az, akit az Egyház feje éppen azért avatott a szentek sorába e nehéz időkben, hogy legyen példája és eszményképe az engesztelésnek?!

Magyarországi Szent Margitot az Egyház adta nekünk, hogy éppen most ragyogjon példája az egész világon és tanítson mindenkit engesztelni. Legyen ő a Szűzanya után a mi fővédőszentünk.

Ezért kerültek éppen most elő ezek az elmélkedések, melyeket két ízben tartottam Nektek, drága jó Lelkigyermekeim, engesztelő lelkek: az első hármat 1943. október 2–4-ig a budapesti szerviták templomában, a katolikus Nagygyűlés keretei között; az utóbbi hármat pedig 1944. január 16–18-ig Pécsen, a Notre Dame nővérek templomában, a szentté avatást megelőző triduumon. Most, az ostrom utáni csendes napok szomorúságában, szedtem elő ezeket és átsimítottam, átdolgoztam, hogy készen legyen a nyilvánosság számára. Bizonytalan ugyan, hogy mikor láthatnak napvilágot, mégis siettem elkészíteni, és átadni az Engesztelés Műve első harcosainak, úttörőinek, hogy őrizzék meg és juttassák majd el engesztelő Lelkigyermekeimnek. Legyen ez kedves emléke az engesztelés nagy felbuzdulásának és ezeknek a fájdalmas időknek, melyek kétségtelen olyan háttérrel adnak neki, mely még jobban kidomborítja Engesztelő Szent Margit szerepét és jelentőségét napjainkban!

Drága jó Lelkigyermekeim! Fogadjátok tőlem szeretettel ez igénytelen kis írást és elmélkedjétek át azt buzgón!

Szeretettel arra kérlek mindnyájatokat, hogy legyetek Engesztelő Szentünk leghűségesebb követői és engesztelő életének folytatói!

Ezt kívánja nagy szeretettel 1945. Szent József oltalma napján

a szerző

Az engesztelés szentje

Imádunk Téged elrejtőzött szent Istenség! Imádunk isteni Szeretetet, aki lángra gyújtottad az égből hozott tüzet és azt akartad, hogy az fellobbanjon minden idők emberének szívében, lelkében. Akartad, hogy magasra csapjon annak lángja és így legyen kedves illatú áldozat szent Fölséged előtt.

1. Az engesztelés tüze lobban

Tűz a Bazilikában

Amikor az engesztelésre összejöttünk és föltekintünk az Oltáriszentségre, az ott fenn trónoló engesztelő Krisztusra, lelki szemünk előtt megújul a nagy engesztelő látnoknak csodálatos látomása mintegy száz évvel ez előtről. Ez a látomás éppen a mai időkre és erre az országra vonatkozik.

Emmerich Katalin látja a Duna mentén a nagy király bazilikáját és észreveszi, hogy ellenség közeledik feléje. Már-már körülveszi, hogy megsemmisítse a bazilikát, amikor valami csodálatos tűz gyullad fel benne, mindig erőteljesebb lesz, majd kicsap a bazilikából és futásra készíti az ellenséget. Ezután csendes békeidő következik.

Az engesztelés lángja

Majd újra látja Emmerich Katalin, hogy ismét ellenség közeledik Szent István bazilikájához, még jobban fenyegetik, hogy megsemmisítsék. Felsőhajt és Xavéri Szent Ferenchez fordul segítségért: szabadjon vizet hozni a nagy folyóból. Csak akkor veszi észre, hogy nem földi tűz ez, hanem az Istent szerető lelkeknek engesztelése, melyet Xavéri Szent Ferenc pártfogoltjai gyűjtanak fel apostoli lelkekben, s a lángoló tűz kicsap a bazilikából, nem hogy megsemmisítse az ellenséget, hanem azért, hogy mindenfelé hasonló tüzeket gyújtson. Mindenütt, minden szív és minden lélek az engesztelés tüzeiben ég már és úgy látja, hogy ez a tűz tovább terjed és szétárad az egész világon. Az engesztelés szent tüze lángra gyújtja a szíveket s kiengeszteli az Isten szent Szívét.

Ezt látja a mai időkről Emmerich Katalin száz évvel ezelőtt. Az első tűz, ami itt támadt a bazilikában, a vallásos élet ébredésének tüze 1919-ben elűzte az Egyház ellenségeit.

Nem földi láng ez!

A második tűz most gyulladt ki, amikor Isten ellenségei újra megszorodtak és mindenfelől felkeltek Isten népe ellen. Ez a tűz sem földi láng, ami elűzi és letöri őket, hanem az engesztelés tüze. Amint látjuk az engesztelés szent lángja lassanként mindig szélesebb rétegben terjed, különösen az utóbbi években és most már nemcsak itt nálunk, hanem a világ minden részében fellángol. Az engesztelő lelkek nagy tábora kér, könyörög, esdekel irgalomért, hogy ez a szörnyű csapás müljék el fejünk fölül, jöjjön segítségünkre az ég az engesztelő áldozat elfogadásával.

Az utolsó segítség!

Úgy vesszük észre, hogy az engesztelésnek tüze, az engesztelés szelleme és lelke terjed most már az ország határain kívül is. Minden úgy történik, ahogyan Isten az ő kiválasztottjának megmutatta. Itt van már az a szörnyű pillanat, amikor az ellenség már-már úrrá lesz felettünk, amikor emberi segítség nem tud már a bajból kimenteni minket. Egyedül az engesztelő áldozat az az utolsó fegyver, amit most még kézbe foghatunk, hogy Isten győzelmét kiesdekeljük az ellenség felett és elkövetkezzék végre a békés időszak.

Miért éppen nekünk?

De miért éppen a magyar földet választotta ki Isten az engesztelő tűz fellobbanása helyévé? Miért hozta ide ezt a tüzet a jó Isten a magyar nép szívébe, hogy innen terjedjen szét?

Egyetlen oka ennek az, hogy a magyar nép mindig az engesztelés népe volt!

A magyar nép Szent István kora óta jól tudta, hogy mi az engesztelés. Már első királyunk is engesztelő lélek volt. Szent Imrét engesztelésből akarta az Úrnak szentelni és csak akkor gondolt arra, hogy ne az oltárnál szolgáljon, hanem utódja legyen a királyi trónon, amikor Ottót, első fiát, a trónörököszt elveszítette. De Szent Imre lelkében az engesztelés gondolata akkor már tudatossá vált és nem akart lemondani róla, össze akarta egyeztetni az engesztelő életet atyja akaratával. A jó Isten azonban nem engedte, hogy a felajánlott engesztelő áldozat visszavételessék, azért gondviselésével közbelépett.

Az engesztelő szent

Az engesztelés azóta is él a magyar nép lelkében. A magyar engesztelésnek legkimagaslóbb szentje Árpádházi Margit, akinek szentté avatása éppen napjainkban történt. Az ő élete valóban engesztelő élet, hivatása valóban az engesztelő áldozat hivatása volt. Ugyanilyen szörnyű világégésben adta őt nekünk az Isten, mint amilyenben most vagyunk. Akkor is keletről tört ránk az ellenség és széttiporta a magyar védősereget Mohi pusztán úgy, hogy még a királynak is menekülnie kellett. Akkor jutott eszébe az új honalapító Béla királynak, hogy Istennek engesztelő áldozatul ajánlja fel születendő gyermekét, hogy az Úr irgalmazzon a magyar népnek, állítsa vissza ezt a Szűzanyának felajánlott nemzetet régi fényébe, erejébe, virágzásába.

2. Engesztelő Szent Margit

Vállalja!

Így lett Szent Margit már születése előtt kedves áldozat a jó Isten színe előtt. A királyi szülők sem úgy tekintettek gyermekükre, mint királykisasszonyra, akire fény és pompa vár, hanem mint a magyar népért nyújtott engesztelő áldozatra. Ezért adták őt már kicsiny gyermekkorában kolostorba. – Ez a kicsiny ragyogó leányka alig hogy beszélni tanul, máris tudatosan vállalja az engesztelés nehéz keresztviselését, szívesen áldozza fel magát az Úrnak, mert az engesztelésben látja az ő szent hivatását.

Engesztelő Szent Margit

Ezt a hivatást hagyta ránk is Szent Margit, akinek neve is változzék most meg! Ne legyen ő nekünk Árpádházi Margitunk, hanem hívjuk őt ezentúl: Engesztelő Szent Margitnak! Legyen az ő hivatása az engesztelésnek legragyogóbb példája. Hirdesse mindenfelé, hogy éppen ezekben a súlyos időkben nem szabad kétségbeesnünk, hanem engesztelnünk kell! Igen, ezt hirdeti nekünk Engesztelő Szent Margit: engeszteljünk, engeszteljünk, engeszteljünk!

Új típus

Engesztelő Szent Margit egészen új típust vezetett be a szentek galériájába: lelke az engesztelő áldozatnak volt leggyönyörűbb példája. Hivatásként fogta fel az engesztelést nemcsak azért, mert szülei őt Istennek áldozták, hanem saját elhatározásából is. Amikor tudatára ébredt annak, hogy hogyan ajánlotta őt atyja engesztelő áldozatul, hogy neki a magyar népért kell engesztelnie, akkor úgy érezte, hogy életének nincs is más célja, mint engesztelni.

Feltekint a keresztre

Amikor feltekintett a kereszten függő Krisztusra, az igaz engesztelő áldozatra, aki önmagát ajánlotta fel engesztelő áldozatul a keresztt oltárán, sűrű könnyhullatások között könnyögött az Úrhoz, hogy fogadja kegyesen az ő engesztelő áldozatát is! – Amikor így szemlélte a keresztet és látta az onnan alácsörgedező szent Vért, ezt az értünk kiömlő drága bért, úgy érezte, hogy neki is életét és vérének kell odaadni nemzetéért, hogy a jó Isten tartsa távol a magyar néptől a veszedelmet, ami még mindig ott fenyegetett az ország határainál.

„Gerjendez vala...”

Mikor föltekintett a kereszten függő Jézusra, azt írja róla a krónika, hogy: „Gerjendez vala e nemes szűz az isteni szerelemnek tűzével és meggyulladván imádkozik vala szüntelen majdnem minden közbevetés nélkül, úgy, hogy napnak első idejétől fogva a konvent ebédének idejéig szüntelen imádságban vala. És tehát Urunk Jézus Krisztus feszülete őt sebeinek helyeit gyakorta nagy bőven ő könnyhullatásával megöntöztvén, ő szája csókolgatja vala.” Oly szeretetlángok röppentek szívéből Jézus felé, hogy nem tudta többé keblébe zárni: csókolgatja elragadtatásában Jézus sebeit, ezt ajánlja fel engesztelő szeretetének élő jeléül. Sőt egy nagypénteken, amikor a pap felemelte a feszületet annyira áthatotta szívét a szeretet és együttérzés, hogy a templom közepén arcra borult és hangosan zokogni kezdett.

Magyar a magyar ellen!...

Isten nagy szeretetlángot gyújtott ennek az engesztelő léleknek keblében, olyan nagyot, hogy az egész országot betöltötte. Két ízben áldotta meg a jó Isten a magyar népet Margit engesztelő áldozatának elfogadásával. Két ízben állt szemben testvére és édesatyja. Magyar a magyar ellen: véres és rémes testvér-háború kitöröben! Margit úgy érezte, hogy most is neki kell az engesztelő áldozatot bemutatni. Ezért megsokszorozta vezekléseit, imádságait, böjtölését, hogy az Úr mentse meg Mária országát a testvérháborútól. És két ízben – 1262-ben és 1266-ban – sikerült is kibékíteni édesatyját és fivérét.

Nemzete vétkeiért vezekel

Ez a magyar engesztelő áldozat mindig maga előtt látta az ő népét, bár a klostrom mélyére zárkózott. Látta a nép bűneit, látta azokat az álnokságokat, amelyek a főurak között történtek, tudta a lelki bajokat mindenfelé szerte az országban. Sokat sírt, testét böjtökkel fenytette, ciliciumba öltözött, úgy vezekelt a háborúk és veszedelmek miatt. „Mindezeket hallván a szent szűz, sír vala nagy bőséggel és az ő testét ösztövérti vala böjtökkel és felöltözzék ciliciumba, mintegy siratván mindenknek az ő álnokságukat, kiket az időben az Úr Istennek tesznek vala. És siratja vala a megnyomorultaknak az ő nagy háborúságokat.” Sírt az engesztelő áldozat a nép bűneiért és felajánlotta engesztelésül azokat a súlyos vezekléseket, amelyeket önként vállalt magára nemzetéért.

Engesztelt az Egyházért

De nemcsak a bűnösökért engesztelt Szent Margit, hanem az Egyházért is. Az Egyház szörnyű helyzete milyen fájdalmat okozott neki, engesztelt és vezekelt, hogy szűnjenek meg a sérelmek, sőt engesztelt a kárt okozókért is. Mikor látták azt, hogy mennyit sír és vezekel, megkérdezték: Miért fáj neki az Egyház baja, úgysem tehet róla. Erre fájdalmasan felsóhajtott: „Az anyaszentegyház, minden hívő keresztények anyja, az ő drágalátos tagjaiban metéltetik és igen keményen gyötörtetik, és ti azt mondjátok énnekem, mi közöd hozzá? Nemde ő szült a keresztvíz által újjá engemet ti veletek együtt? Nemde az ő leányai közül való vagyok-e én? Bizonyial az vagyok!”

Ekkor lett Szent Margit, a magyar királyleány, a magyar engesztelő áldozat: az egész Egyház nagy engesztelője, mert ez volt az ő szent hivatása. Ezért tiszteljük őt *Engesztelő* Szent Margitnak!

3. Borítsa lángba a világot

A miénk

Szent Margit, az engesztelés nagy szentje: a miénk, – magyar Föld teremte, magyar földön gyulladt fel szívében az engesztelés lobogó tüze. Világító tűz a szörnyű sötét éjszakában! – Magyar engesztelő lélek a rettenetes magyar veszedelemben ...!

Magyar lelkek! A végpusztulás előestéjén ébredjete tudatára annak, ami a tiétek! – Miénk az engesztelés nagy szentje, nekünk adta őt a jó Isten! A magyar királyleány az oltáron úgy szerepel az egész világ előtt, mint az engesztelő áldozat nagy szentje! A miénk ő, és ezért elsősorban nekünk kell az engesztelésben követnünk őt! Ebben a sötét vigasztalan éjszakában az ő példáját kövessük!

Kikel a jó mag a magyar ugaron!

A magyar talajban elhullatott mag azóta sokszor és sokfelé kikelt, hogy az engesztelő áldozat gyümölcseit teremje. De különösen most, ezt a Szent István országát fenyegető nagy veszélyt tartogatta a jó Isten arra, hogy megmutassa nekünk és az egész világnak az engesztelés szentjét: Margitot. Azt akarja, hogy az ő engesztelő lelkének tüzenél lássuk meg az utat, amelyen Isten akaratából nekünk is haladnunk kell!

Kell, hogy az engesztelés tüze magasra lobogjon ebben az országban, hiszen engesztelő Szent Margit példája gyújtotta fel azt a mi szívünk. Az ő engesztelése újul meg itt Szent István bazilikájában, az ország szívében. Margit engesztelő lelke gyújtja lángra a magyar szíveket, hogy legyen, „nagy magyar engesztelés,” hogy az egész ország egy táborba tömörüljön, és onnan senki se hiányozzék, aki szereti Krisztust és hűséges gyermeke a Szűzanyának.

A Gondviselés eszközei vagyunk!

Nekünk Szent Margit késői unokáinak, az ő örökségét bíró népének kell legelőször az ő példáját követnünk! Ezért szól most elsősorban a magyar szívekhez, hogy engeszteljünk. Azt hirdeti, hogy elsősorban mi vagyunk a Gondviselés eszközei. Itt ébredjen, itt lángoljon fel az engesztelés nagy tüze, amely kell, hogy az egész világot lángba borítsa!

Ő legyen a példa!

Ezért akarja Engesztelő Szent Margitot az Egyház a szentek közé iktatni, hogy az egész világon ismerjék meg az ő engesztelő életét és tanulják meg az életéből azt, amit ma minden népnek meg kell tanulnia: az engesztelést! Ő az egész Egyháznak engesztelő szentje, aki az egész világot arra tanítja, hogy a nehéz megpróbáltatások közepette sem szabad kétségbe esnünk, hanem ilyenkor hősi engesztelő áldozatokat kell Istennek felajánlani, amilyeneket ő is áldozott, felajánlott Istennek!

Az ő engesztelése neveljen minket is!

Terjedjen el ennek a hősi felajánlásnak kegyelme, – amit Engesztelő Szent Margit példája érlel meg a szívekben, – mindenfelé a világon! Gyulladjon fel a mi szívünkben is lángja, hogy sok-sok engesztelő lélek egyesüljön Krisztus engesztelő áldozatában. Engesztelő Szent Margit kösse össze minden magyar engesztelését Krisztus nagy engesztelésével az égi dicsőség honában!

Az engesztelés példaképe

Mélységes hódolattal hajtunk térdet előtted isteni Szentség, hogy megköszönjük azt a ragyogó példaképet, amelyet e kietlen, sötét magyar éjszakában adtál. Megköszönni jöttünk össze ezen a szentórán a szentek galériájának azt az új csillagát, akit azért helyeztél oltárunkra most e nehéz napokban, mert azt akartad, hogy az ő példája indítson meg és az ő szent élete legyen világító fáklya a nagy sötétségben!

1. Engesztelő áldozat

Az erények hősei

Az Egyház azért állítja lelki szemünk elé a szenteket, hogy istenszeretetük tündöklő például szolgáljon nekünk is földi életünkben. A jó Istent szerették egész szívükkel és lelkükkel, Istennek szentelték életüket, bármilyen hivatáskörbe is helyezte őket a Gondviselés. Istennel egybeforrva éltek és úgy járták az élet ösvényét, hogy szinte csak lábuk hegyével érintették a sáros földet. Szívük-lelkük fent szárnyalt az egekben.

Mindegyik szent az erényeknek egész skáláját dolgozta ki lelkében. Az erényeket hősiességben gyakorolták, de mégis volt a sok erény között egy kiemelkedő, amit különös módon szerettek és aminek gyakorlására különös módon példát adtak.

Most ragyog fel

Engesztelő Szent Margit, – akit Egyházunk most tisztel ünnepélyesen a szentek sorában, – minden erényt gyakorolt, de erényes és önmegtagadó élete éppen olyan rejtett volt szemünk előtt, mint amilyen elrejtett akart maradni egész életében. Isten azt akarta, hogy az ő példája akkor ragyogjon fel és akkor ragadja meg a népek és nemzetek figyelmét, amikor éppen arra az erényre van a legnagyobb szükség, hogy az minden más erényei között a legjobban ragyogjon.

Engesztelő Szent Margitnak valamennyi erénye között most az a legnagyobb jelentőségű: hogy ő engesztelő áldozat volt. Élete engesztelő áldozat lett nemzetéért. Ha nem ismerjük a kor történetét, nem értjük meg engesztelő életét és vezeklését.

Most kezdjük őt megérteni!

Engesztelő Szent Margitról mindig azt emelték ki, hogy milyen szigorú vezekléseket folytatott. Sokan nem értik meg, miért kellett ezt hangsúlyozni? Sokan azt mondják: Modern időkben élünk, ma már nem kapja meg élete a lelkeket. Nem is értjük meg, ha nem tudjuk, hogy egész életének tartalma és értelme tulajdonképpen az engesztelés volt. Ha kiragadjuk életét abból a korból, amelyben élt, akkor nem lehet megérteni őt. Sajnos, a mi viszonyaink ugyanolyanok lettek, mint amilyen az ő ideje volt. A XIII. század elején ugyanolyan veszedelmek, borzalmak fenyegették a nemzetet, mint ma.

Ezért tudjuk őt ma jobban megérteni, mint a béke és jólét idején.

Felajánlják áldozatul

Engesztelő Szent Margit is akkor lett igazán engesztelő, amikor még édesanyja szíve alatt hordozta őt. A mohi csatavesztés után, amikor összeomlott minden az országban, akkor ajánlották fel őt édesanyja, édesapja engesztelő áldozatul, hogy Isten elégelje meg a szörnyű sok csapást és ne engedje teljesen elpusztulni a nemzetet. Szent Margit engesztelő élete és hivatása akkor kezdődött meg tulajdonképpen, amikor tudatára ébredt, hogy Isten miért adta neki az életet és rádöbbsent arra, hogy áldozatul kell magát felajánlania népéért, nemzetéért.

Amikor ő maga is látta, hogy pillanatnyilag elmúlt ugyan a szörnyű csapás, de ott fenyegetett a másik, hogy visszajöhet az ellenség és porba döntheti a nemzetet, – amikor látta, hogy benn az országban széthúzás, testvérháború készül, akkor döbönt rá, hogy itt most engesztelni kell! Nemcsak egyes önsanyargatással és önmegtágadással, hanem életével. Egész életét kell odatenni az engesztelés oltárára!

Hűség az engesztelő hivatásban

Engesztelő Szent Margit megértette az idők jeléből a Gondviselés útmutatását, megértette az ő nagy hivatását, hogy most nemcsak egyes engesztelő imákra, jócselekedetekre van szükség, hanem az egész élet felajánlására. Ezért lett élete engesztelő áldozat. Úgy tekintette a kolostort, mint engesztelő áldozatának szent helyét, ahol engesztelő életét kell élnie. Annyira megszerette ezt az életet, hogy amikor többen is jöttek, hogy onnan kiemeljék: Anjou Károly, majd egy lengyel herceg, végül Ottokár cseh király, megborzadt, mert tudta: az ő hivatása az, hogy engesztelő áldozat legyen egészen utolsó leheletéig. Amikor édesapja is rá akarta bírni, hogy hagyja el a zárdát és politikai okokból menjen férjhez, hivatkozott arra, hogy élete nem az övéké többé. Istennek ajánlotta fel magát és szülei sem rendelkezhetnek már vele. Nem tágít hivatásától, – kitart hűségesen Krisztus, az engesztelő áldozat keresztje mellett.

Az engesztelő áldozat példája

Íme, a példa, amelyet az Egyház a szentek dicsfényében szemünk elé állít, hogy kövessük.

Igen, engesztelni kell, sokat engesztelni! De éppen az ő példája hirdeti, hogy nemcsak egyes engesztelő imákra, önmegtágadásokra van szükség, hanem egész életünk felajánlására. Legyen egész életünk engesztelő áldozat az Úr oltárán.

2. Életáldozat

„Majd én kivégzem őt!”

Clairvaux-i Szent Bernát az egyik napon egy városba tért be és ott nagy népsereg jött vele szembe. Közelükbe érve észrevette, hogy a tömeg közepén egy megkötozött, halálraítélt embert kísérek. Amikor látta a nyomorult halálraítéltet, meg esett a szíve rajta. Odament hozzá, kezébe vette kötelékét, és azt mondta: „Engedjétek át nekem ezt a gonosztevőt, majd én kivégzem őt!” Azonnal odajött a főúr, aki halálra ítélte a bűnöst és mondta: „De Atyám, mit akarsz ezzel a gazemberrel? Csak nem akarod megmenteni? Hiszen igen nagy gonosztevő!” „De igen – mondta a szent, azt akarom, hogy nekem adjátok és én végrehajtom rajta a halálos ítéletet.” „Hogyan, hisz ez a legnagyobb gonosztevők egyike”, felelte a főúr. „Igen, ti halálra akarjátok őt vinni, olyan halálra, amely rövid idő alatt végez vele, de adjátok őt nekem, én naponta akarom őt keresztre feszíteni!”

Három szeggel!

Szent Bernát lánglelkű szent volt, szavára a főúr engedett: „Ám legyen! Ha akarod, te hajtsd végre rajta a halálos ítéletet!”

És Szent Bernát magával vitte azt az embert kolostorába és a szerzetest fogadalmak három szegével úgy szegezte őt keresztre napról-napra, hogy az ember megtért, sőt buzgó és a legszentebb szerzetesek egyike lett belőle.

Ezt tette Engesztelő Szent Margit is, amikor tudatára ébredt, hogy miért vitték őt szülei a veszprémi kolostorba, majd később a Nyulak szigetére. Ő is úgy érezte, hogy a szerzetesi fogadalmak három szegének őt is keresztre kell feszítenie. Annyira fellelkesedett Krisztus

szeretetében, hogy a lemondás, a tökéletes odaadás szögeivel az áldozat keresztfájára akarta szegezni magát.

Példakép nekünk!

Példaképünk tehát Szent Margit abban, hogy mi is szeressük meg Krisztus keresztjének három szögét és azzal feszítsük fel magunkat engesztelő áldozatul a keresztre.

Igaz, hogy sokan ezt hallva talán azt mondják: nekem nem szerzeteséletre szól a hivatásom, más körbe rendelt és helyezett a Gondviselés. De ne feledjétek, hogy minden hivatáskörben meg lehet találni az áldozatot, az önmegtagadást, amely kedves az Isten színe előtt. Ha nehéz is a három szöggel való keresztre feszítés, nézz akkor keletre és értsd meg az idők jelét! Tudod-e, látod-e, mi történik ott és mi közeledik felénk is?

Szent Margit is megértette! Lelki szemeivel már látta a keletről jövő második tatárjárás veszedelmét és tudta, hogy életének ezért kell engesztelő áldozattá lennie, akármilyen nehéz lenne is ez az áldozat. Elfogadta népéért, nemzetéért a nehéz áldozatot.

Vagy ... vagy!

Értsétek meg az idők jelét! Értsétek meg, hogy ezekben a nehéz percekben, vagy engesztelünk, hogy Isten irgalmát megnyerjük, vagy még szörnyűbb csapás fog reánk szakadni! Szörnyű nagy a bűn, ami Isten haragját kihívja ellenünk. Ne éljünk illúziókban, a modern élet álarca alatt húzódik meg a bűn, a gonoszság, szemrebbenés nélkül tudja népek ezreit elpusztítani. Vagy engesztelünk keresztre feszítvén magunkat, vagy még szörnyűbb módon elpusztulunk! Ezt érezte meg Engesztelő Szent Margit, azért szerette az engesztelést.

Ne félj!

Ő nem elégedett meg azzal, hogy itt-ott engesztelő imát mondott, hanem egész élete engesztelés, szenvedés, keresztre feszítettetés volt. És ha neked a Gondviselés talán nem a szerzetesi hivatást adta, az egészen biztos, hogy a te hivatási körödben is az engesztelő áldozat szögeivel kell magadat keresztre feszítened! Csak ne félj a szenvedéstől, az engesztelő áldozattól! Ne félj, hogy egész életed szenvedéssé válik az engesztelés keresztjén! Látod, a gyenge, törekeny szent erősebb, hatalmasabb volt, mint királyi ura, mint az egész magyar nemzet.

Nem pihenhetünk nyugodtan

Szent Margit már korán megtanulta a betűvetést és hűségesen tanulmányozta a történelem lapjait. Megtanulta abból, hogy nem szabad álomra hajtani a fejünket, amikor az ellenség a kapuban van. Hiszen Kálmán herceg is először győzött a tatár sereg felett. Csak amikor a magyar urak győzelemittasan álomra hajtották fejüket, akkor tört rájuk újólá az ellenség és kicsavarta a győzelmi babért a kezükből. Nem szabad álomra hajtani a fejünket akkor, amikor a veszedelem még nem múlt el.

Ez a szörnyű idő, amit most élünk, a szenvedésnek egész özönét hozta. Mindenkinek szenvednie kell, a szenvedés elől nem lehet elmenekülni. De aki nem veszi fel az engesztelés keresztjét, az árulója ennek a népnek, mint azok a magyar főurak, akik a Mohi pusztán álomra hajtották a fejüket, holott a halál leselkedett. rájuk és a nemzetre.

Nem érünk most rá nyugodtan lenni és élvezni, most engesztelni kell! Három szeggel kell most magunkat felfeszíteni Krisztus keresztjére és nem szabad visszarettenni attól, hogy kedves illatú áldozatul adjuk oda életünket Isten szent felségének megengesztelésére.

2. Hősi áldozat

Mit hirdet!

Engesztelő Szent Margit élete, hősi felajánlása, megragadja az ember lelkét. Azt hirdeti nekünk: legyetek engesztelő áldozatok és tanuljatok tőlem, amint én is Krisztus engesztelő áldozatából tanultam meg, hogy miként szegezsem fel magamat az engesztelés keresztjére! És ha egyesek talán félnek, Szent Margit lelke azt súgja: ne féljete a szenvedés láttán, hiszen az a legnagyobb engesztelő áldozat, amikor nemcsak egyes tetteket ajánlunk fel engesztelésből, hanem az egész életet. Csak így találjátok meg a módját annak, hogyan valósítátok meg azt, amire én példát adtam.

Hősi áldozat példája

Igen, e tökéletes engesztelő áldozat példája tanít meg arra, hogyan engeszteljünk.

Nemcsak a szerzet és kolostor falai közé való az engesztelés! Mindenki, aki megérti az idők jelét, belátja annak szükségét és ha a kegyelem megindítja lelkét, meg is valósítja azt és a kegyelem sürgetésére szívesen áldozza fel magát! Engesztelő Szent Margit példája mindjobban serkent ennek a hősi teljes felajánlásnak az áldozatára.

Milyen volt ez a hősi példa?

Imádságos élet volt. Olyan nagyon fellángolt Engesztelő Szent Margit szívében – lelkében az Isten iránti szeretet, olyan nagy szerelmet ébresztett benne Krisztus Urunk, hogy azt többé eloltani nem lehetett. Mindig vele akart lenni, vele társalogni. Ez sugallta imádságos életét!

Azt olvassuk róla, hogy sokat és annyira sírt, annyira könnyögt, hogy sokszor imái közben egészen nedves volt a fátyola a könnyektől. Megszoktuk azt, mi magyarok, hogy még vigadva is sírunk, de még inkább sírnunk kell most, amikor olyan nehéz időket élünk!

Imaélet

Igen, imádságos élettal kell szüntelenül megszentelni életünket. Legyen egész életünk engesztelő imádság. Mert nemcsak akkor imádkozik az ember, mikor imát morzsol. Az imádságos élet több ennél, mindig Istennel és Istenben él. Így élte imaéletét Engesztelő Szent Margit. Ha őt követjük ebben a bensőséges imaéletben, ebben a bensőséges és állandó lelki kapcsolatban Istennel, akkor akár a politikai élet forgatagában is, egész életünk állandó szárnyalás lesz Isten felé. Ha Isten szeretete ihleti engesztelő életünket, akkor engesztelünk legjobban.

Engesztelés munkával

De ne gondoljuk azt, hogy Szent Margit mindig csak imában töltötte életét, pedig állandóan imádkozott. Részt akart venni a konvent legalacsonyabb munkáiban is. Ő, a király; leány, sírva fakadt és szinte meggyalázásnak vette, ha kímélni akarták. Olvassuk róla, hogy télnél idején is együtt dolgozott a nővérekkel, halat tisztított a konyhán, úgy hogy ujjából a vér serkent ki. Fát hordott, mint az utolsó szolgáló és hősi példát adott, hogy kötelességteljesítéssel is folyton lehet imádkozni. Minden munkát, amit egész életén keresztül végzett, felajánlott engesztelő áldozatul.

A munka áldozata

Ugye, hogy ráismerünk magunkra, akiket szintén valamilyen munka köt oda hivatáskörünkhöz? Kit a hivatalhoz, kit gyárhoz, másokat iskolához, műhelyhez, – mindegy, a munkából mindenkinek kijut és a munka keresztjére kell magunkat ráfeszíteni. A munkát meg lehet szentelni azzal, hogy egész életünkön át engesztelésül ajánljuk fel Istennek.

Igen, legyen az egész napi munka imával átszőtt engesztelés! Nem robot, nem kényszermunka, hanem engesztelő áldozat, hiszen erre mutatott példát Szent Margit! Ő is úgy tanulta meg Krisztustól, aki 30 éven át az egyszerű ácsműhelyben szentelte meg a munkát és ezzel vezette be engesztelő áldozatát.

Az engesztelő élethez nem kell rendkívüli életkörülmény, nem kell szerzetesrend. Mindenki élheti azt a maga hivatáskörében, csak tegye oda munkás életét az engesztelés oltárára és szeresse a munkát, úgy amint Szent Margit szerette.

Engesztelni szenvedéssel

Engesztelő Szent Margit nagyon jól tudta, hogy a munka büntetés is. Ősszüleink büntetése. A munka a paradicsomban is létezett, de akkor öröm és boldogság volt.

Margit nagyon jól tudta, hogy a bűn büntetése lett a munka és a szenvedés. Tudta, hogy ezzel a szenvedéssel lehet a legjobban engesztelni. Ezért nem menekült előle, hanem örömmel ölelte magához. Akár testi, akár lelki szenvedés is volt, örömmel fogadta, mert voltak lelki szenvedései is, főként akkor, amikor a cseh Ottokár király kezét kérte és ő visszautasította. Királyi atyja megneheztelt érte és haragja nemcsak leányának szerzett szenvedést. A sororoknak is tapasztalniuk kellett a király haragját. Ők nem helyeselték tehát Margit magatartását és éreztették vele neheztelésüket. De ő minden szenvedést örömmel fogadott el, mert szenvedéssel akart engesztelni. Nem menekült el a szenvedés elől és ha egy nap Isten nem küldött belőle, ő maga keresett magának. Ezért szerette az önmegtágadást is. Tudta, hogy csakis így egyesülhet a szenvedő, keresztrefeszített Krisztussal. Csakis így lehet engesztelő áldozat a kereszt oltárán.

Kövessük példáját

Ő megmutatta a példát, hogy mi is szeressük a szenvedést. Ki tagadhatja, hogy szenvedéssel van tele életünk egész napon át? Ha ezeket a szenvedéseket nemcsak nyögve vállaljuk, hanem engesztelésül szívesen ajánljuk fel Istennek, akkor mi is kedves illatú áldozatokká válunk. – És ha nincs szenvedés, akkor az önmegtágadás fegyvereit használjuk. Ne zúgolódjunk, ne lázongjunk sorsunk és keresztünk ellen, hanem keressük az alkalmat, hogy kemény iga alá hajtsuk testi vágyainkat, rászögezzük magunkat Krisztus engesztelő keresztjére.

Töltse be a földkerekséget!

Lám ez az engesztelő áldozatos élet nem is olyan lehetetlen, csak Engesztelő Szent Margit hősi példáját szeressük, kövessük! Igen, vele együtt, az ő példáján fellelkesülve, ajánljuk fel mi is egész életünket. Akkor tüzet fog tőle minden magyar szív, magyar lélek. Sőt nemcsak a magyar szíveket gyújtja majd lángra, hanem idegenben is népek és nemzetek szívét serkentjük az engesztelő élet áldozatára.

Éppen a mai napon áldozza fel magát Szűzanyának az egész holland püspöki kar. Igen, a mai nap az engesztelés nagy napja itt is, külföldön is.

Az a tűz, amely itt a magyar talajon gyulladt ki, – amelynek legszebb lángja Engesztelő Szent Margit életének példája, – töltse be az egész földkerekségen minden jóakarató ember szívét és lelkét!

Az engesztelés hősi áldozata

Imádni, engesztelni jöttünk össze téged, Uram Jézus Krisztus! Te voltál az engesztelés legnagyobb hőse, aki a súlyos keresztet hordozva előttünk jártál és a kereszt áldozati oltárán magadat a mennyei Atyának felajánlottad. Te ihletted meg az engesztelés nagy hőseit Szent Margitot is és azóta szentséges Szíved szeretete gyullasztja lángra az engesztelés tüzét! Azért jöttünk most össze isteni Mester, hogy ihless bennünket is! Gyullaszd lángra szívünkben az engesztelés tüzét, amely a hősi engesztelésre serkent!

1. Az idő rövid

„Tizenöt perc van hátra!”

Szent Alajosról beszélnek, hogy mikor novícius volt és társaival az üdülés perceit töltötték a társalgóban, egyikük szórakozás közben hirtelen megállt és azt mondta: Mit csinálnánk most, ha az Úr Isten elküldené angyalát és azt mondaná: tizenöt percünk van még hátra, azután vége a földi életnek!

Az egyik azt mondta, hogy neki valami kötelessége van hátra, a másoknak bocsánatkérés, a harmadiknak a lelkét nyomta valami, gyónni akart. Mikor mindenki elmondta, mit csinálna, már csak Szent Alajos volt hátra. Ő maga elé nézett és azt mondta: Én folytatnám tovább a játékot!

Hogyan?! Hát egy szent nem imáadásban akarja eltölteni élete utolsó perceit? – Szent Alajos azért felelt így, mert az is, amit szórakozásképpen, de Isten akaratából végzett, istenszolgálat, Isten iránti szeretetének megnyilatkozása volt.

Ha nekünk is ezt üzenné?...

Mit szólnánk, ha az Úr most is elküldené angyalát és azt mondaná nekünk: egy-két hónap van még hátra, több idő nem adatik? ... Mit tennénk akkor? Így élünk itt a földön, mintha mindig itt kellene maradnunk és nem gondolunk arra, hogy az Isten örök terveiben határt szabott mindennek, az emberi életnek, annak a lehetőségnek, hogy meddig engeszteljünk és engesztelhetünk. Mit szólnánk, ha az Úr azzal az üzenettel küldené angyalát, hogy csak egy-két napunk van már hátra és azzal vége? Akadna-e ember, aki azután még gondolkodna, mit tegyen? Nem érezné a szükségét annak, hogy megpróbálja felhasználni azt a rövid időt, hogy kiengesztelje az Isten fölségét?

Idő adatik

Engesztelő Szent Margit is így volt: nem tudta, mikor jön megint kelet felől az ellenség. De érezte, hogy idő adatik és ez azért adatik, hogy ő most hivatását teljesítse és engeszteljen. Ezt az időt nagyon jól igyekezett felhasználni. Nem sokáig hagyta a Gondviselés itt a földön. Pár évet kapott csak, nem sokat, de azt úgy használta fel, hogy annak minden perce a hősi engesztelésnek legyen szentelve.

Engesztelés kötelességből

Az engesztelés lehet kötelesség. Aki vétkezett, köteles elégtételt nyújtani Istennek, hogy Isten igazságosságának eleget tegyen. A szentgyónásban az elégtétel tehát annyit jelent, mint engesztelés. A szent gyónásban Krisztus vére mossa tisztára az embert és mégis mi is végzünk valami engesztelést kötelességből. Nemcsak az egyén köteles engesztelni, hanem a közösség is a társadalmi bűnökért. Istennel szemben nemcsak egyénileg vagyunk felelősek

saját bűneinkért, hanem engesztelnünk kell az egész egyetemességért. Mindannyian elégtételre vagyunk kötelezve.

Magasabb fokú engesztelés

Van az engesztelésnek magasabb foka is, amikor egész életünket ajánljuk fel az Úr Istennek, mint Szent Margit, hogy minden imádságunk, munkánk, szenvedésünk szakadatlan engesztelés legyen. Még a szórakozás és a pihenés is engeszteléssé válik, ha egész életünket engesztelésül ajánljuk fel, mert az engesztelő életfelajánlás engesztelő szent cselekvéssé magasztosítja azt is.

Engeszteljünk szeretetből!

De ez az engesztelés még magán viseli azt a bélyeget, hogy az ember köteles arra és a félelem vezeti. Engesztelése Krisztus engesztelésének érdemeiből sokat nyer ugyan, de sokkal tökéletesebb úgy engesztelni, mint azt Engesztelő Szent Margit tette. Szükséges, hogy az ő példájára szeretetből engeszteljünk! Az ő Szívének tüze gyulladjon fel az engesztelő lélekben és egyesítsen Krisztussal. Aki úgy egyesül Krisztussal, mint ő, az megérzi Jézus Szívének minden szomorúságát. Megérzi, hogy mennyire fáj neki az emberek gonoszága és hálátlansága. Ha ezt mi is átérezzük, nekünk is azt mondja az Úr, amit Alaquocue Szent Margitnak, mikor felpanaszolja, hogy az emberek bűnt bűnre halmoznak: Legalább te kárpótold hálátlanságukat, legalább te nyújtsál nekem vigaszt!

Az engesztelés hősei

Az igazi, a teljes krisztusi szeretet bennünket is ránevel, – mint Engesztelő Szent Margitot, – hogy hősei legyünk az engesztelő áldozatnak, hogy megérezzük, mi fáj a szent Szívnek. Rettenetesekek azok a bűnök, amelyeket ma az egész világon elkövetnek és amelyek borzalommal töltik el az ember lelkét! Krisztus szentséges Szívét nyitotta meg, hogy megértsük, mennyire szeret és az emberek nemhogy viszonzják az ő szeretetét, de bűnt bűnre halmoznak és a legsúlyosabb sértésekkel szomorítják meg Jézus szent Szívét. Akkor eljön hozzánk és azt mondja: Legalább te engeszteld meg az én Szívemet, legalább te légy az, aki nem okozol nekem szomorúságot és a te szereteted kárpótolja azt, amit a többiek megtagadnak tőlem.

Ezeket a szavakat intézi hozzánk Krisztus! Gondoljuk meg: legalább én engeszteljem Őt!

2. Hősi engesztelés

Az engesztelés fokai

Három foka van az engesztelésnek:

1. köteles engesztelés, amely sokszor félelemből történik,
2. az egész életnek a felajánlása engesztelésből,
3. a hősi engesztelés.

Miből áll ez a hősi engesztelés? Mit lehet még felajánlani engesztelésül az Úr szentséges Szívének, mikor már felajánlottuk egész életünket, minden cselekedetünket? Megemelhetjük az életünket magasabbra és akkor az egyszerű életfelajánlásból hősi életfelajánlás lesz. Hogyan emelhetjük meg életünket, hogy kedvesebb és értékesebb áldozat legyen?

Nem rohanok az árral!

Ti, akik munkálkodtok a fájdalmas Szűzanya tiszteletében, értsétek meg, mit tehettek még, hogy hősi fokban engeszteljétek! Nagy idők, nagy embereket szülnek, de a nagy gonoszság sokszor megrontja még a nagy embereket is. A jó környezetében könnyű jónak lenni, de gonosz nemzedék közepette tisztán megőrizni magunkat a kor romlottságától, ez

hősi cselekedet! Nem rohanok az árral! Minél nagyobb a romlottság körülöttem, annál jobban szembeszállok vele és annál bensőségebben igyekszem a jó Istenhez ragaszkodni. Ebben foglalható össze a hősi engesztelés!

Annál szentebbül!

Minél jobban belevetik magukat az emberek a bűn sodrába, annál jobban egyesülök én Istennel; minél gonoszabb a világ, annál szentebbül élek én. Nem csodák művelésében áll az életszentség, nem rendkívüliségekben kereste Engesztelő Szent Margit sem, hanem abban, hogy a legtökéletesebben összeforrott Istennel és ez annál jobban fokozódott, minél inkább romlott körülötte a világ.

Nem szórok átkot a világra, hanem minél jobban elsodródik az Krisztustól, annál jobban egyesülök én Jézusom Szívével. Igyekszem életszentségben élni és mindig jobban és jobban beleolvadni, bekapcsolódnai Isten életébe! Krisztus Urunk is így jellemezte ezt az állapotot, hogy Ő a nemes ojtás, amit vadhajításba ojtanak. Mi vagyunk a vadhajítás, amelybe Krisztus van beojtva. Minél gonoszabb tehát a világ, annál jobban törekszünk erre az életszentségre.

Annál tisztábban!

A hősi engesztelésnek van még más formája is. Ha körülnézünk a világban, azt látjuk, hogy az érzékiség, a vágyak perzselő tüze éget fel mindent. Sajnos a kultúra nem az erényesség útjára vitte az embereket, hanem alkalmat nyújtott, hogy még jobban belemerüljenek a testiségbe. Szégyenleni kell, hogy ennek a gonosz kornak a gyermekei vagyunk! Ez a nagy romlottság ébreszti az engesztelő lelkekben azt a vágyat, hogy minél szennyesebb a világ, annál tisztábbak legyenek ők! Ez emeli hősi fokra az életáldozatukat. Ha ezt megteszi mindenki a maga körében, – azzal, hogy annál tisztábban él, – kárpótlást, vigaszt nyújt a sok bűnért és mocsokért, amellyel megszomorítják a tisztaszívű Jézust.

Annál nagyobb szeretetben!

Végül az engesztelő élet hősi formájához még hozzátartozik a szeretetnek hősi fokban való gyakorlása is. A világ ebben a szörnyű kataklizmában mély és sötét gyűlölettel telik el, de minél jobban gyűlölködik a világ, annál nagyobb szeretettel közeledjünk mi hozzá. Ez a szeretet folyton ösztökél, sürget bennünket Szent Pál szerint, hogy mind jobban és jobban törekedjünk szeretetben, tökéletességben élni és a tökéletesség legnagyobb fokára emelkedni. Ez az engesztelő hősi életfelajánlás harmadik formája.

A hősi engesztelés példaképe

E három formában nyújtott nekünk hősi példát Engesztelő Szent Margit is, mikor az egész élete az Istennel való legbensőségebb egyesülésben telt. Képes volt a legnagyobb szenvedést elviselni: szentségben, tisztaságban, szeretetben. Minél inkább bűnös volt a világ körülötte, annál nagyobb szentségben, tisztaságban, szeretetben ajánlotta fel életét Istennek! Ebben kövessük őt, engeszteljük a bennünket végtelenül szerető – jóságos Szívet: szentségben, tisztaságban, szeretetben!

3. Önkéntes élettörvény

Szállj magasabbra!

„Barátom, szállj feljebb” mondotta az evangélium tanúsága szerint a királyi ember az ő lakomáján. „Szállj magasabbra!” mondja az isteni Üdvözítő mindazon lelkekhez, akiknek a hősi engesztelő életfelajánlásra adott hivatást. Még magasabbra szállj testvér, érezd meg, amikor az Úr Jézus Krisztus szeretete lelkedbe hatol, tégy többet, engesztelj jobban!

Még magasabb áldozat az, mikor a három szeggel felszegezzük magunkat az áldozat keresztjére, mint Engesztelő Szent Margit is, aki a szerzetesi hármassal fogadalommal odaszegezte magát a teljes lemondás keresztjére. Az Úr nem mindenkitől kívánja, hogy ezt a hármassal fogadalmat tegye le, de hármassal szegyet nekünk is ad, mellyel az engesztelő áldozat keresztjére szegezhetjük magunkat. E három szeg a kötelezettség, hogy egész életünkben törekszünk szentségben, tisztaságban, szeretetben élni. Ha az Isten szeretete sürget, akkor merjük ezt a hármassal szegyet is vállalni, merjük magunkat fogadalommal is kötni, hogy mindig jobban és jobban akarjuk magunkat a törvény kötelező erejével Istenhez kötni szentségben, tisztaságban, szeretetben.

Elkötelezettségünk engesztelése

Ez az állandó engesztelésre való törekvés, elkötelezettség, vagyis fogadalom, szentségben, tisztaságban szeretetben élni: három szeg, mellyel úgy odaszegezhetjük magunkat az életáldozathoz, hogy többé vissza ne léphessünk, hogy ne tudjunk rajta változtatni, még akkor se, ha engesztelő áldozatunk elfogadtatik, ha Isten elhárítja a sok csapást és megadja azt, amit az Ő jóságos Szűzanyja útján ígért nekünk Fatimában.

Mária Szívén át

Igen, a Szűzanya azt ígérte, ha nagyon engesztelünk, akkor remélhetjük, hogy békeséges, boldog idők következnek. Szűz Mária megmondotta huszonöt évvel ezelőtt Fatimában, hogy a legnagyobb biztosítéka a békének az, ha mi hűségesen kitartunk az engesztelő áldozat hősi fokán. A boldogságos Szűzanya sürgette az engesztelést. Megmutatta jóságos anyai szívét, amely oly annyira fájlalja, hogy az emberek nem szeretik az ő szerelmetes Krisztusát. Azért jött el Fatimába, hogy feltárja szenvedő Szívének titkát és sürgesse az engesztelést. Azt akarja, hogy engesztelő felajánlásunkat anyai kezébe tegyük és az ő engesztelő Szívén keresztül mutassuk be a mennyei Atyának. Ha mi magunk közvetlenül adnók oda, annak még a hősi formában is kevés értéke lenne Isten előtt. De ha a boldogságos Szűz az ő Szívébe rejti és jóságos Szívének engesztelésével egyesítve ajánlja fel a mennyei Atyának, akkor az mérhetetlenül kedvesebb és értékesebb lesz.

Visszhang a magyar szívekben

A fatimai szózat talán egy országban sem keltett oly nagy visszhangot, mint éppen nálunk. Sehol egy nép sem vallja úgy mint mi, hogy a boldogságos Szent Szűz égi pátrónánk. Mi eddig is hűen vallottuk, hogy az ő tulajdonai vagyunk, egészen hozzá tartozunk. A magyar szívnek nem volt szüksége, hogy meginduljanak az egek és rázuhanjon a nap, enélkül is azonnal megértette a Szűzanya óhaját. Fellángolt a magyar lélekben az engesztelés tüze. Napról – napra nagyobb azoknak a száma, akik felajánlják magukat hősi áldozatul és oda teszik a Szűzanya Szívébe, hogy vigye Isten színe elé s legyen kedves áldozat a mennyei Atya előtt.

Értsük meg a Szűzanya hívó szavát! A Magyarok Nagyasszonyának nem is okozhatunk nagyobb örömet, mintha odaborulunk az ő fájdalmas Szívére és bemutatjuk azt a hősi felajánlást, mellyel szentségben, tisztaságban, szeretetben akarunk engesztelő életet élni. Szent fogadalom pecsételje meg engesztelő életfelajánlásunkat!

Körüljár most a Szűzanya és gyűjti a hősi életfelajánlásokat. Ki az, aki ebbe a perselybe ne tenné oda a leghősibb áldozatot?

Az engesztelés iskolájában

Hol vagy Margit királyleány?

Századokon át így énekeltünk a nemzet atyjához, „Hol vagy István király, téged magyar kíván!” Mondhatjuk, drága Testvéreim, hogy századokon át ugyanaz a hő ima szállt az égbe minden magyar szívből, minden magyar lélekből: Hol vagy Árpádháznak gyöngye virága, Margit királyleány, akit a magyar népnek szíve, lelke kíván! Hányszor tekintettünk fel hozzád nehézségeinkben, bajainkban, szenvedéseinkben! Hol vagy népünk engesztelő anyyala?

Jöjj és engedd meg, hogy beléd kapaszkodjék a magyar, megpróbáltatásainak nehéz napjaiban! Mert te is a megpróbáltatások gyermeke voltál, te is végigszenvedted azt, ami a magyar történelemben e két szóval fejezhető ki: „magyar sors”!

„Vezérlő csillagunk!”

Tudjuk azt, hogy ez a „magyarsors” igen szomorú, igen gyászos volt. Sok szenvedésen ment át a magyar, de soha kétségbe nem esett. Soha le nem tört a kereszt súlya alatt, mert mindig volt, akire feltekintsen. Te voltál a csillag századokon keresztül. A te példád, engesztelésed, életed csillag volt számunkra, a remény csillaga. Olyan csillag, mint az, amely napkeleten gyulladt ki a Krisztust kereső bölcsek és királyok útján és elvezette őket a betlehemi Kisded jászolóhoz. A te életed is a sötétben botorkáló, Krisztust kereső magyar ősök vezérlő csillaga volt. Fejedelmek és alattvalók, urak és szolgák, szegények és gazdagok egyaránt terád tekintettek fel és te elvezetted őket Krisztushoz. Mert bár egyszerű, szegény és visszavonult akartál lenni, pedig királyi sarjból való vagy, mégis éppen ez a lemondásod, ez az áldozatos életed fényes csillagként ragyogott előttük és elvezette őket Krisztushoz, hogy Benne bízzanak, Benne reméljenek!

Nagy örömnep

Nagy ünnepet ülünk. Ez a háromnapos ünnepség, amely megelőzi a mi Árpádházi drága Virágszálunknak, Margitkánknak szentté avatási ünnepét, a magyar történelemben ritka és fényes örömnep. Boldogoknak vallhatjuk magunkat, hogy megértük ezt a nagy ünnepet, amelyre évszázadokon át vágyódott a magyar szívének, lelkének kívánságával: Hol vagy Margit királyleány, hol vagy te engesztelő áldozat? Mikor tisztelhetünk oltárainkon, mikor lesz a Te égi dicsőséged is teljes és nyilvánvaló a földön is?

„Mikor?...” Hát most! – Most az idei esztendőnek Margit napján, akkor fogja aláírni és véglegesen kihirdetni a Szentséges Atya, hogy Árpádházi Margit az egész Anyaszentegyháznak, az egész egyetemes krisztusi Egyháznak szentjeként tisztelhető, az ő pártfogásába ajánlhatjuk magunkat. Az ő engesztelő áldozatának gyümölcsseit élvezzük most és használjuk ki ezekben a nehéz napokban.

Az engesztelés szentje

Igen! Árpádházi Margit ettől a naptól kezdve az Anyaszentegyházban az egész földkerekségen annak a tiszteletnek fog örvideni, mint amilyen tiszteletben részesítette őt a magyar nép kezdettől fogva. E pillanattól fogva a szenteknek sorában találjuk és tiszteljük őt, aki nemzetére és hűségese követőire szeretettel jóssággal tekint onnan fentről, a magas mennyei trónról és jósságos szeretetébe fogad mindnyájunkat, de különösen e nehéz időknek magyarjait. Árpádházi Boldog Margitnak tekintettük őt eddig évszázadokon át, de ezidei ünnepnapjától kezdve már Szent Margitnak tiszteljük. Az „Árpádházi” jelzőt meghagyták ugyan, de azt hiszem, sokkal inkább odailik neve elé az „engesztelő” jelző, mert őt az engesztelés szentjének kaptuk.

Engesztelés a sötét éjszakában

Egynéhány évvel ezelőtt, 1938-ban az egész világ összesereglett a kis Magyarország fővárosában az eucharisztikus kongresszuson. Ennek a szörnyű világháborúnak a közvetlenül megelőző napjaiban jött össze az egész földkerekség hívő népe azért, hogy hódoljon az Oltáriszentségben velünk lakozó és bennünket mérhetetlenül szerető isteni Jóság előtt. Azok, akik idősebbek, tudják, hogy amikor összejöttünk erre a nagy világkongresszusra, a lelkünk félt és remegett, mert felállították már az ágyúkat ellenünk, minden pillanatban várhattuk, hogy ez a szörnyű világháború kitör és első rohama, első nekilendülése bennünket fog elpusztítani. Ágyúcsövek között jött össze a világ. A végső veszedelemben könyörögtünk és engeszteltünk ott a Hősök terén, azon a felejthetetlen éjszakán, amikor csak férfiak voltak jelen és közösen végezték az engesztelő ájtatosságot. Csak férfiak de negyedmillió férfi, – édesapáitok és testvéreitek, – a koromsötét éjszakában ott a Hősök terén összejöttek engesztelni. Fenn a magasban az Oltáriszentség kivilágítva tündökölt. Istenben boldogult P. Bangha és P. Csávossy elmélkedést mondott a mikrofonba és buzgó szívvel, áhítatos lélekkel elméltünk az engesztelés gondolatáról. Akkor ragadott meg az a gondolat, hogy milyen hasonló a mi életünk és sorsunk ahhoz a sötét éjszakához, amelyben csak egy világosság van, Krisztus világossága.

Krisztus helytartója döntött

Velünk engesztelt az egész világ, mert hiszen az egész világ népe, minden ország küldöttei térdeltek ott. A pápa őszentségének követe végezte az engesztelő szentmisét, az, akit most már Szent Péter utódjaként tisztelünk és szeretünk, aki most Krisztus helytartója a földön. Aki ott volt és szemébe nézett annak a szentéletű embernek, az kiolvashatta, hogy valami földöntúli tűz ég a lelkében. Ez a tüzes lelkű apostol kiérezte lelkünk vágyát, azt, hogy évszázadokon át így imádkoztunk: Hol vagy Margit királyleány, mikor tisztelhetünk oltárainkon. Jóságos atyai szíve velünk dobogott és amikor a pápai trónra lépett, legelső teendői közé vette, hogy a magyar szívek kívánságát teljesítse. Elhatározta, hogy befejezi a szentté avatást, oltárra emeli az Árpádháznak gyöngye virágát, az engesztelésnek ezt a nagy szentjét. Ebben a szörnyű veszedelemben, a magyar sorsnak egy ilyen nagyon sötét órájában összedobogott Krisztus földi helytartójának szíve velünk és megértette azt, hogy Margit az engesztelés szentje. Ha valaha engesztelni kell, úgy ma kell azt tenni! Ha valaha követni kell Árpádházi Szent Margitot, úgy ma kell követni az engesztelésben az áldozatosságban, a szenvedésben.

Most kell a példakép!

Mi lehetünk azok a boldogok, akik a Szentséges Atya jóságából így ünneplhetjük egy nagy hősünknek a szentté avatási ünnepségét. Azonban nem volna igazi ünneplés, nem volna igazi örömnapp ez a mai, hogyha csak az ünneplésnek a külső fényét, külső pompáját keresnők. Hiszen nem is igen lehet ma lényeges külső ünneplésre gondolni. A háború tartamára a Szentséges Atya úgy döntött, hogy minden szentté avatás szünetel. A miénk kivétel. Mert most engesztelni kell, mert Margit az engesztelés szentje, most kell az egész világot odairányítani feléje, hogy lássa és tanulja meg példáját követni. Most kell az engesztelésnek ez a védőszentje, az engesztelésnek ez a gyönyörű példája! Most kell ez a törékeny, szűzi lélek, aki odaáll a századok viharai fölé, és azzal az erővel, amit Krisztus szeretete nyújtott, bizalmat, reménysugárt gyullaszt a sötét magyar égen, hogy bennünket, szenvedő magyarokat megvigasztaljon! Most kell, hogy hirdesse nekünk: engem kövessetek; az engesztelés útjára lépjete és biztosak lehettek, hogy az isteni irgalom szeretettel és jósággal fog rátok tekinteni!

Születése előtt felajánlották Istennek

Margit az engesztelésnek védőszentje, „Magyarországi, Árpádházi”, de jobb volna azt mondani: Engesztelő Szent Margit. Hiszen engesztelés volt egész élete.. Születésekor rettenetes háború, pusztító fergeteg szakadt az országra. Elpusztított mindent. 1241-ben elvérzett a nemzet színe-java és velük együtt odaveszett a magyar élet reménysége. Alig tudták a király életét megmenteni. Futva menekült, mert a nyugati fejedelem ki akarta használni szorult helyzetét, azért délre ment, a dalmát partra. Még így is féltő volt, hogy ott is utoléri a tatár. Földönfutóvá lett a magyar király, és földönfutó lett a magyar. Üldözték, hogy elpusztítsák. Ledőlt a nagy életfa: Reménytelen, vigasztalan volt a magyar jövő. Akkor a királyi pár úgy érezte, hogy valami nagy engesztelő áldozatot kell hozniuk. Elhatározták tehát, hogy születendő gyermekük ha leány lesz, Istennek ajánlják a magyar nép bűneiért. Legyen élete engesztelés azért, hogy feltámadjon halottaiból ez a letört nemzet. Az ég meghallgatta könyörgésüket és elfogadta az engesztelő áldozatot. Leány született: Margit.

A Szent Katalin kolostor szentélyében

Ez a Margaret, ez a drágagyöngy engesztelő áldozat volt születésének első pillanatától kezdve, így ajánlották fel a boldog szülők az Úr oltáránál. És bár felcseperedve a legkedvesebb lett a királyi gyermekek között, akihez a szülői szívnek egész melegével ragaszkodtak, mégis mikor három éves lett, elvitték őt a veszprémi Szent Katalin kolostorba, hogy eleget tegyenek szent fogadalmuknak.

Miért vitték Veszprémbe, miért a Katalin kolostorba? Azért, mert Veszprémbe éltek a Szent Domonkos nővérek, akik valamikor megosztották a számkivetés keserű kenyerét a királyi családdal és támaszai voltak a Nagyasszonynak a legszomorúbb időkben. A dalmáciai szigeten ők voltak a királyi család mellett, egyedül ők vigasztalták, ők virrasztottak a kis gyermek bölcsője mellett, amikor 1242 január 18-án megszületett. Az ő kolostorukba került tehát a kis Margit, mert lélekben közelebb állt hozzájuk. Itt kellett ennek a szent áldozatnak a jó Isten oltárára kerülnie.

Az engesztelés iskolájában

Volt még egy másik ok is, amiért a királyi család úgy döntött, hogy gyermekük a Szent Katalin kolostorba kerüljön. Nagy híre volt ennek a kolostornak, mert ott élt egy nővér, akit a boldogok között tisztelünk, s akinek életszentsége messze földön ismeretes volt. Ilonának hívták. Származását nem tudjuk, de életszentségéről sok mindent jegyzett fel a krónika, erről majd még elmélkedni fogunk a tridium folyamán. Az ő életszentsége vonzotta a királyi párt, hogy nevelésére bízzák a kicsi gyermeket. Olimpiades asszony, aki fiatalon megözvegyült, dajkája volt, de boldog Ilona a lelkiéletét gondozta. Az ő irányítása mellett fejlődött ki az életszentség e gyönyörű példája. Katalin testvér pedig a tudományokba, a betűvetés mesterségébe és az ősök hagyományainak tiszteletébe vezette be. Még tíz éves is alig volt, máris úgy ismerte a nemzet történetét és a magyar nép hagyományait, mint manapság is kevesen.

Az engesztelés szentélyében

Ez a kicsi, gyenge virágszál, máris tudatosan, a maga akaratából, a maga elszántából is engesztelő áldozat akart lenni a nemzetért, családjáért. Szívesen fogadta azt, hogy élete az Úr Istené legyen. Örömmel és készségesen karolta át az engesztelő áldozat keresztjét és boldog volt, hogy Ilona nyomában haladhat, hogy az engesztelés hőse lehet. Alig hétéves és már vezeklő öve van. Mikor elveszik tőle, mert féltik, hogy nem neki való még a vezeklés rendkívüli eszköze, addig sír, míg egy másikat nem szerez. És bár még egész fiatal volt, úgy, hogy nem is számították a nővérek közé, mégis mindenben részt akar venni, ami a kolostori étellel együtt jár, ami sokszor nehéz önmegtagadást kíván azoktól is, akik abban nőttek fel.

Margit engesztelő áldozat volt, s hogy a jó Isten előtt kedves áldozat legyen, örömmel és készségesen vállalta az engesztelő, vezeklő élet minden keresztjét. Mikor 10 éves lett, királyi atyja úgy döntött, hogy ennek az áldozatnak nem szabad ott maradnia a veszprémi kolostorban, külön oltárt kell emelni számára. Olyan zárdára gondolt, amelynek alapítása és fennmaradása is az engesztelést hirdeti a magyar népnek. Azért a király felépítette a Nyulak szigetén azt a kolostort, amelynek alapító levele így tanúskodik:

„Midőn a tatárdúlás után, mely büntetésül bűneinkért zúdult reánk, keményen hozzáfogtunk az ország újjátáshoz, megszilárdításához, erősítéséhez, alkalmas intézkedéseket tettünk az ország védelemre. A pesti magaslaton várat emeltünk. De nehogy úgy tűnjék fel, mintha csak mulandó dolgokra lenne gondunk a lelkiek és vallás mellőzésével. Hitünk szerint isteni sugallatra az a gondolatunk támadt, hogy a nevezett várhoz közel, a Duna szigetén, a kolostori életre alkalmas helyen, Isten Anyjának, a Boldogságos Szűz Máriának tiszteletére templomot és körülötte monostort vagy zárdát alapítunk, amelyben a szerzetesi regulák követelményei szerint jámbor szüzeknek kell a Királyok Királyát és a Szűznek Fiát szolgálniuk.”

Szolgáljon Istennek és a Szűznek!

Úgy határozott a király, hogy maga ad példát és legdrágább kincsét áldozza fel az oltáron.

„S hogy Isten előtt ismert jámborságunk, amely nem maradhat rejtekben, másoknak is példa legyen mondja az alapító okmányban, leányunkat, Margit asszonyt, akit gyermekeink közül annál gyöngédebb szeretettel ölelünk át, minél biztosabban látjuk benne a jámbor, Isten előtt kedves életnek előjeleit, elhelyezzük őt ebben a kolostorban, hogy életfogytig szolgáljon Istennek és a dicsőséges Szűznek!”

Igen, a Nyulak szigetén, az engesztelés szentélyében szolgáljon Margareta Istennek és a boldogságos Szűz Anyának.

Példája világítson az egész világnak

Itt, e szentélyben fejlődik ki lelkében 10 éves kora óta az életszentségnek ez a gyönyörű virága, amelyet azóta is szeret, követ a magyar ifjúság. Itt már tudatosan valósította meg Margit az engesztelő életet, amely azóta is példakép volt a magyar népnek.

Ezt a példaképet akarta a mi dicsőségesen uralkodó Szentséges Atyánk az egész világ elé állítani. Ezt akarta biztató reménysugárként adni ezekben a nehéz napokban, amikor Margit korához hasonló nehéz, súlyos csapás zúdul reánk és az egész világra. Ezért ünnepelünk! Ha nem is a külső fény és pompa szerint, de lélekben annál bensőségesebben, annál melegebben, annál nagyobb szeretettel és boldogsággal! Hiszen ebben a sötét magyar éjszakában, a mi Árpádházi Margitunknak szentté avatása egyúttal az engesztelés nagy szentjének oltárra emelése.

Éppen most, mikor a Szentatya aláírja a szentté avatási bullát és kihirdeti az egész világnak, hogy az Árpádháznak ez a gyöngé virága, engesztelő Margaretája a szentek sorában tisztelhető, nekünk is az engesztelés nehéz keresztjét kell vinnünk. Ezért különös vigasz nekünk és az egész világnak ez a szentté avatás.

Az egész világ tanuljon tőle

Szörnyű nehéz, nagy szenvedés szakadt az emberekre. Ezért engesztel most a Szentséges Atya is, velünk együtt. Ő a legnagyobb vezeklők egyike, aki Engesztelő Margitunk példája szerint engesztel, és most azt akarja, tanuljunk meg mindnyájan az engesztelés Szentjétől, hogy ne essünk kétségbe, ne jajveszkeljünk, ne sírjunk, zokogjunk, hanem engeszteljünk magunkért és vétkeinkért, a nemzetért, az egész Egyházért. Érezzük, tudjuk, hogy a lelkek ezrei pusztulnak, ezért úgy kell tennünk, mint az engesztelés nagy Szentje, aki megkészserezte, megsokszorozta vezeklését, önsanyargatását az Egyházért. Valaki

megkérdezte tőle, miért? Azt felelte: az Egyház leánya vagyok, az Egyházhoz tartozom a keresztség által, nem fáj-e az, ami az Egyháznak fáj és nem szenvedek-e, mikor az Egyház lelkei szenvednek abban a szörnyű háborúban, ami apa és testvér között dúl. És még többet vezekelt, mindent megtett, hogy kibékítse az apát fiával. Két ízben, 1262 őszén és 1266-ban ő eszközölte ki azt, hogy kibékültek egymással, megszűnt a szörnyű belviszály, amely annyi szomorúságot, gyászt hozott a lelkekre és az egész nemzetre.

Engesztelést sürget

Ezzel a példával áll itt most előttünk a mi drága Szentünknek, Árpádházi Szent Margitnak a lelke. Engesztelni akart életében és engesztelést sürget, engesztelést hirdet ma is. Értsétek meg őt ezekben a nehéz időkben, amikor ugyanolyan pusztulás fenyeget, amikor körös-körül égnek már a veszélyes tüzek! – Nem tudjuk, hogy melyik percben zúdul ránk a szörnyű orkán egész erejével.

Ezekben a nehéz pillanatokban nagy vigasztalás nekünk Szent Margit. Felé tekintünk, hozzá forduljunk, őt ünnepeljük és kérjük, hogy az ő engesztelő áldozata, amely annyi évszázadon át biztosította nekünk a fennmaradást, most is segítsen minket, hogy mi is megtanuljunk engesztelő áldozatok lenni.

Kövessük őt az engesztelés útján, mert akkor biztosak lehetünk arról, hogy ez az engesztelés, amelyet példája sugall, a jó Isten irgalmát fogja számunkra is biztosítani, bennünket is megment a végpusztulástól, és egy jobb, szebb, dicsőbb magyar jövőnek a hajnalát fogja felderíteni a sötét magyar éjszaka után.

A kereszt engesztelő útján

Tüzet jöttem bocsátani a földre!

Az Úr Jézus ajkán hangzott el ez a szó: „Tüzet jöttem bocsátani a földre, és mit akarok mást, mint hogy felgyulladjon.” Lk 12,49. Az igénytelen, az egyszerű betlehemi jászolban, a kicsiny Jézusban ez a tűz égett, amikor karácsony éjjelén isteni Szíve dobogni kezdett. Ez a tűz áradt Szívéből a keresztfán is, amikor teljessé vált engesztelő áldozata. Attól kezdve, hogy a katona lándzsája a szeretetnek e lángoló forrását megnyitotta, szakadatlanul árad ez az isteni tűz a szent Szívéből és felgyullasztja a lelkeket is. Az isteni szeretetnek lángja emberszíveken, emberlelkeken át terjed mindenfelé és lángba borítja az egész világot lassankint.

Emberszíveken keresztül

A mi nagy Szentünk, Engesztelő Szent Margit is egy ilyen lángra lobbant szikrája, tüze, fáklyája az isteni szeretetnek. Az Ő keblében is ez az isteni tűz, emberszíven, emberlelken keresztül gyulladt fel először. Már szó volt arról, hogy IV. Béla királyunk és Mária királyné, nagy szentünknek szülei, a veszprémi kolostorba vitték őt és az ottani Szent Domonkos-rendi nővérek gondjaira bízta. Láttuk azt is, hogy mi vezette a jó szülők szívét, amiért éppen odavitték a kis Margitot elsősorban. Nemcsak az, hogy ezek a nővérek megosztották a királyi pár számkivetése napjait, hanem főleg az, hogy volt ott valaki, akinek lelke nagy lángra lobbant az isteni szeretet tüzétől, kinek életszentsége híre, messze földön elterjedt, tüzeket gyújtott a magyar szívekben, magyar lelkekben is. Boldog Ilona volt ez a lángoló lélek. Kevéssé ismerjük őt, pedig nagy lélek, nagy szent, akire a Gondviselés azt a nagy feladatot bízta, hogy az ő szívében át gyulladjon fel az engesztelés és az isteni szeretet tüze a kis Margitnak a keblében is. Tőle tanulja meg az engesztelés szellemét, lelkét. Azt olvassuk a krónikás könyvében erről a Boldog Ilonáról, hogy az Úrnak rendkívüli kiválasztottja volt.

A szeretet sebhelyei

Assiszi Szent Ferenc napján írja róla a krónikás, amikor az egész szerzetesi közösség együtt volt és imádkozott, csodás dolog történt Boldog Ilonával, ami benső lelkületét nyilvánvalóvá tette az egész kolostor előtt. Elragadtatásba esett, amint a szeráfi szentnek azt a csodáját szemlélte, hogy az isteni szeretet Krisztus sebhelyeit nyomta szívére, kezére, lábára. Boldog Ilona is felemelkedik az elragadtatás kegyelmében. A nővérek meglepődve látják, hogy kipirosodik kezén Krisztus sebhelyének helye; maga is észreveszi, mert hiszen fáj neki. Krisztus sebhelyeit kapja ő is, de el akarja takarni, miközben imát susog ajka: „Uram, nem vagyok méltó erre, vedd el tőlem ezt a kegyelmet.”

Az egész közösség lélekzet visszafojtva nézi, mi fog történni, s hallja megint, hogy susogja az imát: „Ha akarod, Uram, legalább azt tedd meg, hogy ne vegyék észre!”

„Sokáig maradt így elragadtatásban. Mindnyájan látták, tudták, hogy – mi történt. Az előjáró maga elé idézi és számon kéri, mi történt vele.” Látja, hogy kezén piroslik Krisztus Urunk sebhelye, amelyet attól kezdve egész haláláig mindvégig testén viselt. Nyilvánvalóvá vált, hogy az Úrnak nagy kiválasztottja, hogy nagy dologra, nagy engesztelésre szemelte ki őt. Halála után 17 esztendővel, midőn felnyitották a sírját, még mindig meg volt Krisztus sebhelyének jele kezén, lábán és azt írják, akik jelen voltak, mintha a sebhelyek kinyíltak volna.

Leszáll az Úr választottjához

Ez a csoda nem az egyetlen, ami Boldog Ilonával, a mi Engesztelő Szent Margitunk lelki irányítójával történt. Nem sokkal később az egyik kis nővér megfigyelte őt, mikor esti zsolozsma után visszamaradt a templomban. Azt hitte, senki sincs jelen. Odaközeledett a szent Kereszt oltárához és vágyódva nézett fel a keresztfára, amelyen Krisztus engesztelő áldozatul ajánlotta fel magát. A nővér, aki hátul lélekzet visszafojtva várta, mi fog történni, látja, hogy megint elragadtatásba esik. Krisztus karja megmozdul, Krisztus teste leszáll a keresztről. A nagy robajra megretten, elszalad, hívja az előljárókat, nővéreket, akik újra tanú Boldog Ilona elragadtatásának. Átöleli a keresztet, amely lehajolt hozzá, hogy így külsőleg is nyilván való legyen, mennyire kedves előtte az engesztelő áldozat. Ez az elragadtatás egész éjjel tartott, nem tudták magához téríteni. Csak másnap folyamán jött magához, mintha mély álomból ébredt volna fel; maga vitte az oltárhoz a keresztet és visszaakasztotta helyére.

Sugárzó lélek

Attól kezdve szinte sugározta azt a szeretetet, amely az engesztelő áldozatnak Krisztus sebhelyeit nyomta kezére, lábára, szívére. Olyan fényesség sugárzott testéből, hogy egyízben a szomszédból összefutottak az emberek, mert azt hitték, hogy kigyulladt a templom, olyan világosság szűrődött át az ablakon. Más alkalommal, mikor Krisztus Urunk engesztelő áldozatának az ünnepét ülték, és Boldog Ilona sokat engesztelt, úgy sugárzott keze, teste, hogy akik látták egész elragadtatásba estek a csodálkozástól.

Nagyon jó tanuló!

Erre a sugárzó lélekre bízta a Gondviselés a mi engesztelő kis Margitunkat, hogy tőle tanulja meg az igazi engesztelést. A kicsi Margit nagyon jó tanulóknak bizonyult. Mikor belépett, csak három éves volt, de szíve máris vonzódott Jézushoz. Boldog Ilona példájából tanulta meg, hogy gyakran tekintsen fel Krisztus keresztségére és lássa: Krisztus kereszthalála az igazi nagy engesztelő áldozat. Tőle tanulta meg, hogy szeresse ezt az isteni Engesztelőt, aki engedte, hogy kezét-lábát átszegezzék, a Szívét átdöfjék, hogy abból isteni szeretetének lángtengere elárhassa az emberek szívét.

Az engesztelés útján indul

A kicsi Margit Boldog Ilona környezetében maga is ilyen világoskodó, tündöklő lélekké vált, aki megszerette szenvedélyesen Krisztust és vele egyesítette engesztelő áldozatát. Annyira vonzódott Boldog Ilonához, hogy elleste engesztelő vezeklését, önmegtagadásait, és már egész fiatalon követte nagy lelki mesterét ugyanazon az úton, amelyen ő haladt. Kicsi, gyenge korában, amikor más gyermek még tipeg-topog, a Margit már a kereszt szeretetétől lángol, az önmegtagadást, vezeklést szomjazza. Az Úr Jézus engesztelő áldozat, és azért ő is engesztelni, szenvedni, vezekelni akar szüleiért, nemzetéért, a magyar jövőért.

Ki volt nagyobb!?

Igen, alig tudták visszatartani, hogy meg ne tegye ő is mindazt, amit Boldog Ilona, hogy ne vezekeljen úgy, mint ő és hordozza a vezeklő övet, úgy mint mesternője. Még fiatalon – a krónikás 7 évet említ, – kívánja, adják kezébe a vezeklés eszközét, és bár nem teljesítik kérését, mégis szerez magának. Mikor elveszik, sír és zokog. Más ilyen kicsi gyermek azért sír, mert játékát elveszik. Szent Margit azért, mert nem engedik, hogy úgy vezekeljen, mint mesternője. Kis engesztelő áldozatokat, lemondásokat keres, szomjas lélekkel vezekel és engesztelő élete – majdnem azt mondhatnánk – tökéletesebb, mint a példaképé, melyet követ. Igazán nem tudjuk, hogy melyik volt a nagyobb engesztelő lélek!

A keresztszerelmese

Az bizonyos, hogy a mi engesztelő Szentünk, Margarita, nagyon szerette Krisztus Urunk keresztségét. Sokat elmélkedett az Úr szenvedéséről, sebhelyeiről. Hiszen ott látta mesternőjének, Boldog Ilonának a kezén ugyanazt a sebet, amely először az Úr Jézus kezén piroslott a keresztfán, és elmerült annak nemcsak fájdalmában, hanem engesztelő értékében is. Attól kezdve Krisztus sebhelyeinek nagy tisztelője volt: Engesztelése abból állott, hogy Krisztus sebhelyeit ajánlotta fel az Atyának engesztelő áldozatul. Az Úr kínszenvedésének történetét úgy szerette, hogy egész nagybőjtön keresztül ezt olvastatta fel magának. Azon elmélkedett, ami az Úr kínszenvedésében a nagy engesztelő érték, amelyet Ő Boldog Ilonában csodált és szeretett volna megvalósítani a maga életében is.

Miért nincsenek stigmái?

Neki a stigmák kegyelmét az Úr nem adta meg. Azt akarta, hogy Ő lélekben szenvedjen, élete legyen engesztelés, és így közelebb álljon hozzánk. Azt akarta, hogy ne féljünk mi sem attól a nagy lelki magaslattól, amelyre felemelte őt az Úr. Kövessük őt, – mert, hiszen, ha valaki Krisztus Urunk sebhelyeit elnyeri, megcsodáljuk, de utánozni nem tudjuk. De ha valaki úgy szereti Krisztus kínszenvedését, mint lelkében úgy valósítja meg az engesztelő életet mint Ő, akkor egészen közel jár hozzá.

„Ecce lignum crucis!”

Szent Margit nagyon megértette, hogy az engesztelő áldozatnak egybe kell fornia Krisztussal, hogy élete szenvedéseinek akkor van engesztelő értéke, ha az Úr Jézus szenvedésével egyesíti. Ezért csüngött egész szívvel-lelkével a szenvedő Krisztuson. Talán épen Boldog Ilona példáján felbuzdulva, aki elragadtatásban ölelte át a keresztet, Margarita is nagyon vágyódott a kereszts után. Feljegyezte a krónikás, hogy mikor Krisztus Urunk kínszenvedése és halála napján, nagypénteken az egyházi szertartások közepette az Úr szolgálja felemelte a keresztet és énekelt: „Ecce lignum crucis!” – oly vágy, oly szeretet ébredt Margit lelkében, hogy nem tudott magával bírni, arca borult a templom kövezetén és úgy imádtá az engesztelő Krisztust. Sokszor sírt Krisztus kínszenvedésének elmélkedése közben, hogy teljesen vizes lett könnyeitől ruhája. Sírását a templomon kívül is hallották és lelkük mélyén megindultak mindazok, akik tanúi voltak a szenvedő Krisztus utáni vágyának. Egész hűségesen követte Krisztust és engesztelő áldozata mindig lelki szeme előtt lebegett.

Ne a csodát keressük benne

Engesztelő Margitnak élete a tökéletes engesztelésnek példaképe, amelyben semmi rendkívüli nem volt. A Gondviselés azt akarta, hogy ne a csodát szemléljük, ne a rendkívüliséget csodáljuk benne, hanem az engesztelést. Tanuljuk meg engesztelését, önmegtagadó, önfeláldozó életét követni. A Gondviselés azt akarta, hogy az Ő egyszerű engesztelő élete, – amely azonban hősi volt, – álljon állandóan lelki szemünk előtt. Azt akarta, hogy közel álljon lelkünkhöz élete, amelyet követni is tudunk és megtanítsen bennünket is engesztelni szentségben.

Engesztelni szentségben

Van, aki azt hiszi, hogy az éltszentség csodákban, oly rendkívüli jelenségekben nyilvánul meg, mint Boldog Ilona életében történt. Az bizonyos, hogy a csodatevő erő, elragadtatás, stigmák, Isten rendkívüli közlései az éltszentség egy – egy ajándéka, de mindez még nem maga az éltszentség. Az éltszentség lényege az a tiszta lelkület, amely összeforr, egyesül az Úr Jézussal. Árpádházi Szent Margit élete is úgy vált igazán szentté, hogy egybeolvadt az Úr életével. Nemcsak a kegyelem állapotát őrizte meg, hanem olyan tökéletes engesztelő életet élt, amilyent Jézusban látott, amire mesternője tanította.

Az életszentség Istennel való legbensőbb egyesülés, ahogy Szent Pál apostol hirdeti: „Élek, pedig már nem én, hanem Krisztus él bennem.” Gal 2,20. „Számomra az élet Krisztus által nyereség.” Fil 1,21. Ha életemben, szenvedéseimben és engesztelésemben Krisztus szenvedése, Krisztus engesztelése újul és valósul meg újra és újra, akkor én az életszentség útjait járom.

Az életszentség olyan fenséges élet program, amelyet nemcsak Engesztelő Szent Margitunk, hanem mi is meg tudunk valósítani.

Engeszteljünk keresztviseléssel

Mi is valamennyien megvalósíthatjuk azt, hogy nemcsak a kegyelem állapotát őrizzük meg, hanem szeretjük a szenvedő Krisztust, úgy mint ő és lélekben átölelhetjük keresztjét. Nem szükséges, hogy elragadtatásba essünk. Úgyis elég szenvedést hoz az élet. Ezek a rendkívüli idők is mennyi nehézséget, gondot okoznak! Hiszen mindnyájan érezzük az élet súlyát e nehéz időkben, amikor nem tudjuk, hogy fejkünk felett a halál mikor fújja meg harsonáját. Most valóban a szenvedés életét éljük. Az isteni igazságosság büntető ostora suhog az emberiség felett, a pusztulás örvénye tátong előttünk.

Megszeretni az Úr keresztjét!

Most, ebben a szenvedésben kell megszeretni Krisztus keresztjét. Most, amikor senki sem tud elmenekülni a szenvedés elől, rájövünk arra, hogy nekünk is szeretni kell Krisztus szenvedését, szívesen fogadni minden megpróbáltatást. Sőt ebben a szenvedésben még jobban kell egyesülni a szenvedő Krisztussal, átölelni az Ő keresztjét, nemcsak úgy, hogy a keresztet megöleljük, csókoljuk, hanem a szenvedést is szívesen, készségesen, sőt örömmel fogadjuk. De keressük is néha a keresztet lemondásban, szenvedélyeink megfékezésében és akkor az életszentségnek arra a magaslatára kezdünk felemelkedni, amelyre Engesztelő Szent Margit jutott. Akkor megértjük azt, hogy Krisztus keresztjéből élet fakad. Az Úr szenvedéséből valami csodás tűz árad, amely a mi szívünket is lánggra lobbantja. Akkor, ha szenvedni kell, nem siránkozunk, zúgolódunk, hanem örömmel és szívesen fogadjuk, úgy ahogy Szent Margit fogadta. Szeressük a szenvedő Krisztust, hogy eggyé válva vele kedves engesztelő áldozatok lehessünk!

Ez az életszentség útja. Ez az engesztelő élet, amelyben eggyé forr életünk az Úr kínszenvedésével és kedves engesztelő áldozattá válik Isten szemében. Akármilyen megpróbáltatás jöjjön, annál jobban, bensőségesebben egyesüljünk az Úrral, annál jobban egyesítsük szenvedéseinket Krisztus szenvedésével, engesztelésünket az Úr engesztelésével, áldozatunkat az Ő keresztáldozatával!

Van Isten! Igazságos!

Ha körülnézünk a világban, azt látjuk, hogy az emberek szeretnek az örömben, gondtalan életben elmerülni és zavartalanul élni. Ha mégis szenvedés éri őket, hamar készek a vakmerő ítéletet kimondani: hogyha ekkora szenvedés, pusztulás lehetséges, akkor talán nincs Isten. Nem veszik észre, hogy ez a nagy szenvedés éppen annak a jele, hogy van Isten, igazságos Isten, aki a bűnt nem hagyja büntetés nélkül!

Miben áll ez a büntetés? Abban, hogy Isten néha megengedi, hogy a bűn érvényesüljön. Mintha azt mondaná az engedetlen embernek: Jó, hogyha nem engedelmeskedtek az isteni parancsnak, lássátok, mi következik! A bűn önmagában viseli büntetését.

Mi lehet az igazi oka ennek a szörnyű öldöklésnek és rettenetes pusztulásnak, mely most dúl körülöttünk? A gyűlölködés! Az emberek nem engedelmeskednek Istennek, szabadon engedik a gyűlöletet, bosszút és minden alacsony szenvedélyt. Ha Isten a bűn által előidézett bajokat szabadon engedi, akkor ilyen rettenetes rombolás következik. Engesztelő Szent Margit is azért engesztelt olyan sokat, hogy Isten igazságos büntetését elhárítsa. Azért

sanyargatta magát olyan erősen és egyesítette Krisztus keresztségével szenvedését, hogy az édesapa és fivér ne ontson testvérvért, ne törjön ki belháború, ne pusztítsa el a magyar a saját fajtáját. Az ő engesztelése drágább áldozat volt Isten előtt, mintha elragadtatásba esett volna, mintha csodák művelésével tűnt volna ki. Szüksége volt rá, mert az volt hivatása, hogy legalább Ő engeszteljen akkor a Magyar népért, mikor a magyarok torzsalkodnak és háború fenyegeti a nemzetet.

Járjuk mi is a kereszt engesztelő útját

Ma is ilyen idöket élünk. Ma is gyűlölség, gonoszság mindenfelé. Ezért kell elpusztulni annyi ártatlannak; ezért kell vérezni annyi. nemzetnek. Ez vár ránk is, ha nem engesztelünk mi is úgy, mint engesztelő nagy szentünk. Azért adta őt nekünk az egyház, hogy tiszteljük benne nemcsak a szentet, hanem az engesztelőt, az életszentségben tündöklőt. Tanuljunk meg, hogy nekünk is az engesztelés, a szentség útján kell járnunk, Krisztus szenvedéséhez hozzáadni a mi engesztelésünket is, hogy egy legyen Krisztuséval és így kedves áldozat legyen a mennyei Atya előtt.

Most ennek a tridiumnak a második napján emeljük fel tekintetünket az engesztelés nagy szentjére, Árpádházi Margitunkra és kérjük, hogy tanítson meg bennünket szentül élni, úgy élni, hogy életünk egybeforrjon Krisztus életével. Tanítson meg minket a kereszt szeretetére, hogy lemondásunkkal, szenvedéseinkkel mi is engesztelő áldozatot mutassunk be. Kérjük a mennyei Atyát, hogy segítse meg ezt a sok szenvedéssel meggyötört magyar népet, hárítsa el tőlünk a pusztulás veszedelmét! Adja meg nekünk és az egész világnak a béke kegyelmét a szentség jegyében az engesztelés áldozata által.

A tisztaság áldozata

Érzékeny búcsú

Megáll a tenger partján a lánglelkű apostol, Krisztusnak ez a keményvágású harcos katonája: Szent Pál. Végignéz merengő szemmel a tengeren. Hajóra kell szállnia és messze utaznia, ahol halálra keresik őt és híveit. Elbúcsúzik kedves gyermekeitől, az efezusi hívektől, akiket talán már többé nem láthat viszont. Kemény, bátor harcos apostol Szent Pál és az efezusi hívek is, – akik az ő tanítványai, – hozzá vannak szokva az élet kemény küzdelmeihez. Mégis, mikor hallják, hogy talán többé már nem találkoznak a földi életben, elérzékenyednek ők is, és az apostol is. Egymás nyakába borulnak és sűrű könnyek között búcsúznak el egymástól...

Csodálkoztok testvéreim, hogy a kemény férfi is ellágyul, amikor búcsút kell vennie?

Két szent búcsúja

Lélekben tekintsük végig a mi nagy szentünknek, Árpádházi Margitnak búcsúját, amikor királyi atyja eljön érte a veszprémi klostomba. El kell válnia a drága falaktól, ahol három éves korától mostanáig nevelkedett, el kell búcsúznia mindenkitől, akiket itt megszeretett. Tízéves kislányka még, mégis odatapadt a szíve a drága emlékekhez, amelyek között felnőtt: a sororokhoz, akiknek példáján felbuzdult, de főleg Boldog Ilonához, aki őt az engesztelés szellemébe bevezette.

Boldog Ilona végignézett az ő kis növendékén és bizonytalán vérezte a szíve, fájt a lelke, hogy búcsút kell vennie tőle, hűséges kis társától, készséges tanítványától, aki bár kicsiny volt, mégis megértette az ő lelkületét: vezekléssel engesztelni az Urat. Szerette ezt a kis Margitot, aki hét éves kora óta versenyt engesztelt vele, akiben ő öntözgette, ápolgatta az engesztelésnek kicsiny palántáját, akit ő tanított meg arra, hogy engesztelő áldozat legyen, hogy a mindennapi munka keresztjével szeresse a kereszten értünk szenvedő és önmagát engesztelő áldozatul adó Krisztust és szenvedését egyesítse Krisztus szenvedésével.

Búcsút kell venni és ez a búcsú még melegebben, még bensőségesebben, még sűrűbb könnyhullatás között történt, mint ahogy Szent Pál apostol búcsúzott az efezusiaktól, vagy mint ahogy búcsút vesznek azok, akik szeretik egymást. Itt a tanítvány és mester nem az emberi szívnek gyöngédségével, hanem az engesztelő áldozatnak szent aranyfüzérével volt összekötve, amit a kereszten függő Krisztus árasztott lelkükre.

Királyi döntés

De menni kellett! IV. Béla úgy döntött, hogy Margitnak nemcsak az élete legyen engesztelés, hanem az a kolostor is, ahol él, az engesztelő szeretet szentélye legyen. Az új kolostornak, amelyet gyermekének és a 18 sorornak épített, a nemzet engesztelő szentélyének kell lennie. Az alapító bullában azt írja, hogy a magyar nép bűnei és vétkei miatt kellett a szörnyű tatárjárás pusztításait végigszenvedni, ezért most a magyar nép engeszteljen, és ebben ő jár elől, feláldozva Istennek áldozatul legkedvesebb gyermekét, és vele ezt a szentélyt. Ott szolgálja a Szűzanyát és a Szűzanya közvetítésével legyen az ő áldozata kedves az Isten előtt.

Így kerül Engesztelő Szent Margit Buda és Pest között a nyulak szigetére. Tízéves korában itt kezd meg engesztelő életét nyilvánvalóan nemcsak a kolostor falai között, hanem az egész ország, az egész világ szeme előtt. Hiszen mindenkinek tudomása szerint élete engesztelő áldozat volt.

Engesztelés tisztaságban

Talán a Gondviselés is úgy akarta, hogy engesztelő Szent Margitnak az élete tényleg engesztelés legyen, de ne csak szentségben, hanem tisztaságban és istenszeretben is. És ezt a mi kis engesztelő Szentünk tízéves korában már átlátta. Érezte azt, hogy mily mély értelmű jelentése van annak, hogy Boldog Ilona, egykori mesternője, eltakarta kezét, mikor Krisztus sebe kivérzett rajta. Sejtette miért jelent meg a lilium képe a feje mögött. Az engesztelésnek a tisztaság erényéből kell fakadnia. Igaz ugyan, hogy a világ megvetéssel fordul el a tisztaságtól és mindattól, ami a szent tisztaságra vonatkozik, De éppen ezért kell vezekelni, mert a világ belemerül az érzéki élvezetek és bűnös szenvedélyek tengerébe. Éppen ez az, ami miatt annyit szenved Krisztus. Minden lélek, ha szereti az ő Urát, megérzi azt, hogy a világnak ez az érzékisége, amely szétrobbant mindent, családi köteléket, társadalmi kapcsolatokat, ez az érzékiség és ami ezzel együtt jár, a földi dolgokhoz való túlságos ragaszkodás, a legrettenetesebb szenvedély, ami miatt az emberiség a legtöbbször a bűn útjára téved és amiért Isten valóságos tüzes esővel büntet.

Vezeklés az érzékiség miatt

Megérezte ezt engesztelő Szent Margit is, világosan látta, hogy az engesztelés áldozata a tisztaságban tökéletesedik ki. Az ő engesztelő áldozata a szent tisztaság állapotában találta meg a méltó keretet. Nem mindenkinek ad Isten a tisztaság állapotára hivatást, de az már isteni parancs, hogy mindenki a maga hivatásának körében tisztaságban éljen. Szent legyen és tiszta az a családi kötelék, ami összefűzi a férjet és feleséget! Isten ajándéka és ne az érzékiség szülte legyen a gyermek. A családi kapcsolatot kísérje olyan tisztaságos lelkület, amilyen Szent Margit belső világa volt. Nagyon jól tudta ő, hogy az érzékiségbe süllyedt és kicsapongó magyar főuraknak ez volt a főbűne, amiért a muhi vést rájuk bocsátotta az Isten. Ő tehát vállalta a tökéletes, teljes tisztaság állapotát, mely a legkedvesebb Isten előtt. Minél inkább látta azt, hogy népe belesüllyedt az érzékiségbe, annál tisztábban emelkedett lelke az ég felé. Azonban ne gondoljuk, hogy Engesztelő Szent Margit nem olyan emberi testtel bírt, mint mi! Ugyanúgy meg kellett küzdenie, mint bármelyikünknek, csak hogy az ő nagy kísértései nem belülről fakadtak, hanem egészen más oldalról, onnan, ahonnan az engesztelő hivatást kapta. Édesapja és édesanyja szánta őt áldozatul s a legkeményebb próbatétel éppen erről az oldalról érte őt.

Az első ostrom

Édesapja világosan látta a veszedelmet, ami keletről fenyegette az országot: félni lehetett, hogy visszajő a tatár és újra megtámadja a nemzetet. Ugyanezt látta Engesztelő Szent Margit is és megkészszerzte engesztelő áldozatát. De a király meglepedkezett arról, hogy nemcsak a földi eszközök segítik az embert. Úgy gondolkozott, hogy szükséges volna emberi segítség is. Ezeknek megszerzésére külföldi kapcsolatokat igyekezett szerezni, és leányát Margitot, akit pedig már Istennek ajánlott, most e külföldi kapcsolatok megpecsételése akarta feláldozni. Négyyszer is ostromolta őt, hogy férjhez menjen. Az első ilyen terv 1249-ben merült fel, amikor egy lengyel herceg jelent meg a láthatáron. Bár Margit ekkor még igen fiatal volt, mégis határozottan ellenállt.

A második küzdelem

A második terv 1254 körül merült fel, és ez már sok szenvedést, küzdelmet jelentett szentünknek. A cseh király lehetett a kérő, akivel Béla ekkor kötött békét a pápa közbenjárására. Margit a leghatározottabban ellenállt minden kérésnek, nem ingatták meg sem a fényes ígéretek, sem a szigorú fenyegetődzések. Sőt kivívta, hogy fiatal kora ellenére is megkapja a szerzetesi fátyolt és tisztaságát az Úr Jézusnak szentelhesse.

„Tisztaságomat Krisztusnak szenteltem.”

Ezek az első házassági tervek azonban korántsem jelentettek neki oly küzdelmet és szenvedést, mint a két utolsó. 1260 vagy 1261 táján Ottokár cseh király újra háborúba keveredett Béla királlyal és az utóbbi lett a vesztes. Hamarosan békét is kötöttek 1260 nyarán. Ez után látogatta meg Bélát, valószínűen házasságkötési szándékkal. Nem felejtette el még most sem Margitot, akit már egyszer feleségül kért. Maga személyesen is találkozni akart Margittal, aki szándékosan kopott és szakadozott hétköznapi ruhájában jelent meg, de Ottokár annál nagyobb szeretetre gerjedt. Olyan ajánlatokat tett Bélának, hogy ez minden áron meg akarta törni leánya ellenkezését. Nehéz, súlyos harc következett a szülők és leányuk között. „Miért fársztjátok magatokat ezzel az Isten előtt gyűlöletes dologgal, – mondotta, – fogadalmamat, amelyet tettem és szűzi tisztaságomat, amelyet, mint magatok is tudjátok, még kislány koromban lelkemben az Úr Jézus Krisztusnak szenteltem ... nemcsak e világ hiúságáért, de sem az életért, sem a halálért, a legkisebb dologban sem szegem vagy sértem meg!”

„Nem vagyunk-e szüleid?”

A szülők azonban minden áron kényszeríteni akarták őt: „Nem vagyunk-e szüleid, – mondották, – és nem tartozol-e nekünk Isten parancsa szerint engedelmességedre?” Nehéz szemrehányás volt ez a gyengéd szívű királyleánynak, de nem hozta zavarba. Azt felelte komoly és érett hangon: „Én téged, a királyt, atyámnak és uramnak, a királynét anyámnak és úrnőmnek csak azokban a dolgokban ismerlek el, amelyek Isten akarata szerint és Istennel vannak. Így van ugyanis megírva: aki nem hagyja el értem atyját és anyját, nem lehet az én tanítványom!”

A királyi pár nem erőlködött tovább, nem tudták megtörni ezt a tiszta lelket, aki tisztaságát oly állhatatosan Istennek adta engesztelésül.

Még egy utolsó küzdelem

Pedig hátra volt még egy utolsó küzdelem. 1269-ben Anjou Károly nápolyi király követői jártak a magyar királynál, hogy tőle uruk részére feleséget kérjenek. Béla újra Margitot akarta feláldozni. A pápa részéről felmentéssel kecsegtették. De szentünk most még kérlelhetetlenebbül állott ellen minden erőltetésnek. Még abban az esetben sem lesz hűtlen Krisztushoz, ha a pápa parancsolná. Ekkor szülei a szerzetesnő társakat okolták, akik abban való félelmükben, hogy a király haragját vonják magukra, igyekeztek Margitot rábeszélni, ami igen nagy szenvedést okozott neki. Állhatóságát se meg nem ingatták, meg nem törték, de ez még jobban ellene fordította a közhangulatot. Ellene fordultak a sororok, érezte haragját atyja is, anyja is. Valóságos kínszenvedés lett élete a zárdában, ahol azért is nehezteltek rá, mert a király az egész zárdától megvonta kegyét. Margit azonban készségesen vállalta ezt is: engesztelésből.

„Még jobban gerjedezett szíve.”

Ekkor bontakozott ki Szent Margit igazi lelkülete, ekkor gyulladt nagy lángra szeretete Krisztus iránt. Ekkor kezdte érezni, hogy többet kapott, mint Boldog Ilona, aki csak a testi sebeket kapta, ő most mindenestül keresztre feszítettet, hiszen a szolgasorsból is kinézték. Amikor elhatározása miatt szenvednie kellett, úgy érezte, hogy a szíve-lelke felszabadul minden köteléktől és most még jobban elmerül az Úr Krisztus szemléletében, mint eddig. Most már érezte, hogy mit jelent mindenről lemondani, még a szülői szeretetről is, még arról a tudatról is, hogy valahol szeretnek bennünket. Önmagára hagyatottan, örömmel és szívesen tett mindent oda az Úr engesztelő oltárára és még jobban gerjedezett vala az ő szíve, mint a krónikások írják, mert az isteni szeretet minden bántódást, minden szenvedést meg édesít. – Ha nem volna szeretet, akkor nem lehetne a szenvedést szeretni, a kereszt elviselhetetlen

teher lenne, amely a földre sújtaná az embert. Azonban az isteni szeretet éltet, lendít. Minél szabadabbá válik a lélek, minél készségesebben eloldja magát a földi életnek kötelékeitől, annál magasabbra szárnyal, annál nagyobb az Istenbe való elmerülése.

A szeretet angyala

Ettől kezdve szinte állandóan imádságban töltötte idejét, nem olyanképpen, mint Boldog Ilona, aki elragadtatott, hanem a munka közben imádkozott, munkája vált imádsággá. Szívének lángja, szeretete nagy elfoglaltsága közben lobogott mindig nagyobbra. Kereste a kényelmetlenebb, megalázóbb munkát. Kereste a szeretet gyakorlatait, senki sem szeretete a betegeket úgy, mint ő. Az Úr iránti szeretetének külső tanújelét akarta adni ezzel. Semmiféle munkától nem riadt vissza a betegeknel: az udvaron sokszor a sárban kellett csoszognia, hogy a betegháza jusson. Egyszer el is bukott, amikor a fején vitte nekik a húst. Nappal süített – főzött nekik, éjjeleken át pedig az ágyaknál virrasztott, letörölte homlokukról a fájdalomnak és szenvedésnek verejtékét. Ő volt a házban a szeretet angyala, akit nem részesítettek szeretetben, de aki mindenkinek csak szeretetet adott. Így tökéletesedett Engesztelő Szent Margitnak az élete: szentségben, az Úr Jézussal való legbensőbb egyesülés révén, tisztaságban, a földiekről való teljes lemondás által és szeretetben, a szeretetnek isteni tüzeiben, amelyet Krisztus sugárzott a szívébe.

Amire Margit nem gondolt

Ez volt az az engesztelő áldozat, amely hétszáz év távlatából is olyan frissen él a lelkünk előtt, s mely ma is annyira időszerű, mintha az Úr nekünk szánta volna őt ezekben a nehéz napokban. Valóban nekünk szánta őt az Úr.

Engesztelő Szent Margit mindig maga előtt látta a keletről fenyegető veszedelmet, de látta a saját országát is, ahol a sok bűn miatt újra az Úr büntetésétől kellett félni. Ezért ajánlotta fel életét engesztelésül.

Csak egyre nem gondolt, arra, hogy ugyanakkor a XIII. század derekán, amikor ő itt keleten engesztelt, ugyanakkor nyugaton a kereszténység fénykorát élte. A nyugati államok nem tudták, hogy mi a pusztulás, nem tudták, mi a tatárjárás. Ott nyugodtan, békén, boldogan éltek az emberek. Nyugaton, a XIII. század közepén a legszebben bontakozott ki a kultúra, építészet, művészet, bölcsélet, teológia és minden tudomány. Különösen Franciaország fővárosában, Párizsban és a déli államokban a szellemi kultúra fénykorát élte. Nagy Szent Albert, Aquinói Szent Tamás, Szent Bonaventura és a középkor legnagyobb szellemei akkor ragyogtak legfényesebben.

Engesztel Nyugat békéjéért. Prohászka ajkáról hallottam ezt a gondolatot, hogy Nyugat kultúrájának és békéjének megóvásáért szükség volt erre az engesztelő szentre itt a Nyulak szigetén, aki az ő életáldozatával, nagy lemondásával felfogta a keleti veszedelmet, bátyját emelt minden pusztulás ellen, csak hogy nyugat kultúrája békét élvezhessen, nyugodtan fejlődhessek és boldog lehessen. Azt szokták mondani, hogy Magyarország nyugat bátyja kelet felé. Ez igaz, de csakis abban. az értelemben, hogy a mi engesztelő szentünk a bátyja. Szent Margit megvédi nyugatot a keletről jövő veszedelmektől. Mi tartóztatta volna fel a keleti veszedelmet, ha ő nincs és mi másodszor is elvéreztünk volna. Nem volt más ereje, más védőbátyja ennek a népnek, csak az engesztelés nagy szentje.

Ma is ez az erőnk!

Azért akarta őt a mi dicsőségesen uralkodó Szentséges Atyánk, XII. Pius az egész világ elé állítani, mert most sincs más erőnk, mint csak az engesztelés áldozata, szentségben, tisztaságban, szeretetben. Azt akarta, hogy Árpádházi Margitot ne csak boldogként tiszteljük, és ne csak a magyar népnek ragyogjon, hanem az egész világnak. Mert szentté avatása annyit jelent, hogy az egész világ előtt fényeskedik az ő engesztelő élete. Az egész világ tudja meg,

hogyan nyugatnak csak egy bástyája van, az az engesztelés, amelynek hősi példáját adta nekünk a mi vérünkből, a mi népünkből felserkent ifjú szent. Az ő példája áll most elénk, azért, hogy bizalmat, reményt és bátorságot öntsön belénk ezekben a súlyos megpróbáltatásokban.

Ma is ez a példaképünk!

Kedves Testvéreim! Szent Margit egykor a szeretettől lángoló áldozat volt, hogy visszatartsa a keleti veszedelmet hazánktól. Biztosak lehetünk abban, hogy fel fogjuk tartóztatni a veszedelmet és irgalomra tudjuk készíteni az isteni igazságosságot, hogyha engesztelő Szent Margit iránt azzal mutatjuk ki szeretetünket, hogy mi is ilyen kedves engesztelő áldozatot hozunk Istennek. És akkor, Testvéreim, újra felénk fordul az Úr irgalma, s el fog következni a boldog béke korszaka.